3 /2016 • ROČNÍK XLVII

ŽIVÉ SLOVO

Borůvková radost

Stretnutie v daždi

A když se radost vytratí

Téma čísla: **Radost je vážná věc**

Rozprúď život

Skupina kresťanských zborov na Slovensku pripravila už 16. misijnú konferenciu. Konala sa cez víkend 14.-16. októbra v Modre. Teraz, keď je po nej, chceme sa s čitateľmi Živého Slova podeliť o to, čo si z nej viac než 200 účastníkov mohlo odniesť.

Od samého začiatku sprevádzala misijné konferencie túžba prebúdzať vo veriacich vedomie našej zodpovednosti za stratených. Obracali našu pozornosť von, na misijné pole a jeho výzvy, na potreby ľudí vo svete. Tento rok bola trochu netradične obrátená pozornosť dovnútra. Uvedomujeme si totiž, že len zdravé zbory, oplývajúce Božím životom, sú tou správnou základňou pre vysielanie pracovníkov do misie a prostredím, do ktorého je možné privádzať hľadajúcich.

To nás viedlo k voľbe témy ***Rozprúď život***, inšpirovanej pôsobivým obrazom rieky, tečúcej z chrámu v Ezechielovom proroctve (k. 47). Rieka stále mohutnie, a kde dosiahne, tam prináša uzdravenie. ***„Všetko, k čomu rieka príde, bude žiť."*** (Ez 47,9)

Život je Boží dar

V piatok večer bol naším hosťom Miro Tóth, skladateľ a hudobník známej skupiny ***Tretí deň*** a mládežnícky pastor zboru Apoštolskej cirkvi v Košiciach. Po bloku piesní, chváliacich Boha, sa prihovoril účastníkom na konferenčnú tému. Bol pozvaný s očakávaním, že živo osloví najmä mladých ľudí – čo splnil – no z jeho slova mali úžitok všetci. Pripomenul, že život je niečo, čo dáva Boh. (Ďalší z rečníkov na to reagoval postrehom, že konferenčná téma ***Rozprúď život*** nie je vlastne burcujúcou výzvou pre nás, ale skôr modlitbou.) My sami ho nedokážeme vytvoriť ani rozprúdiť, môžeme mu však dať priestor v našom živote. Môžeme reagovať, keď nám Boží Duch pripomína nejakú konkrétnu vec – pre každého to môže byť niečo iné – a poslúchnuť. „Odštupľovať" to miesto, kde niečo bráni prúdeniu Božieho života a požehnania. To je vlastne pokánie.

Na zelenej lúke aj na starom strome

V sobotu predpoludním sa starší bratia dvoch odlišných, no vďaka Božej milosti žijúcich zborov podelili o svedectvo o Božom vedení v ich službe. Jozef Abrman hovoril o tom, ako v Trenčíne vznikol v roku 2000 zbor „na zelenej lúke", v meste, kde predtým žiadny Kresťanský zbor nepôsobil. Narástol na približne 70 príslušníkov, vo veľkej miere mladých ľudí, a dodnes si zachováva evanjelizačný zápal. Ľubomír Vyhnánek na druhej strane priblížil zmeny, ktorými prešiel sto rokov starý zbor v Bratislave-Rači, ktorý pred niekoľkými desiatkami rokov vyzeral z ľudského pohľadu veľmi neperspektívne. Dnes možno vidieť, ako „na starom strome" vypučali nové výhonky. Zbor má dnes tiež asi 70 príslušníkov všetkých vekových kategó-

16. misijná konferencia Kresťanských zborov

rií a hľadá spôsoby, ako byť požehnaním pre ľudí vo svojej mestskej štvrti, kde žiadny iný evanjelikálny zbor nejestvuje.

Život v rôznych podobách

Odpoludňajšie semináre dali možnosť vybrať si zo širšej ponuky tém, ktoré boli podané interaktívnym spôsobom, s možnosťou klásť otázky a podeliť sa o skúsenosti a náhľady. Témy pokryli škálu od skupiniek zameraných na osobný duchovný rast cez svedectvo o službe komunitného centra pri kresťanskom zbore až po diskusiu o tom, ako prakticky prejaviť lásku k blížnym. Jeden seminár s názvom ***Život, po akom túžime*** bol spoločným hľadaním túžob, ktoré ovládajú naše životy, a spôsobov, ako ich napĺňať. Väčšina z radu odpovedí sa dala zaradiť do jednej zo 4 skupín. Hľadáme (1) lásku a prijatie, (2) jedinečnosť a priestor k prejaveniu sa, (3) harmóniu v rozmanitosti a (4) krásu. Výsledkom bolo niekoľko praktických podnetov, z ktorých si každý môže niečo vziať a uplatniť v živote. Zhrnuté sú v prehľadnej tabuľke.

Ako v sebe rozprúdiť Boží život? Buduj:

Lásku	*Jedinečnosť*	*Harmóniu*	*Krásu*
• Odpúšťaj • Pros o odpustenie • Prejav záujem o druhých • Tráv s nimi čas • Počúvaj druhých • Modli sa za nich	• Hľadaj obdarovanie druhých • Daj im priestor • Neskrývaj chyby • Zver druhým úlohy • Povzbudzuj	• Zapoj sa • Začni niečo • Premýšľaj o krok ďalej • Neboj sa chýb • Hľadaj to, čo spája • Buď veľkodušný	• Rob pokánie, aby si dal Bohu priestor vo svojom živote • Hľadaj Božiu krásu v prírode, v umení, v sebe i v druhých

Pozvanie k prameňu

V nedeľu sa nám prihovoril evanjelista Allen Buchanek z USA, ktorý už roky rád slúži na Slovensku i v okolitých európskych krajinách. Na základe známeho textu z druhej kapitoly listu Filipanom vykreslil Kristovo zmýšľanie, ktoré sa prejavuje pokorou a stotožnením sa s druhými. Viedlo ho k obeti, ktorá sa nám stala záchranou ale aj príkladom pre nasledovanie. V závere pozval k modlitbe pokánia a odovzdania sa tých, čo sa chcú prvýkrát vydať Kristovi a prijať odpustenie, i tých, čo už s Kristom žili, ale sa od neho vzdialili a túžia po návrate, ako i tých, ktorých trápia slabosti a podliehajú únave. Desiatky ľudí reagovali na výzvu a mohli zažiť Boží dotyk. Pri Večeri Pánovej, ktorou sa konferencia končila, sme sa mohli vybrať „hore prúdom“ Božej rieky života a pripomenúť si, kde je jej zdroj: v Kristových ranách, ktoré obetavo prijal namiesto nás, aby sa s nami mohol podeliť o svoj život.

Rozchádzali sme sa s vďakou za dobré veci, čo sme prijali i s túžbou čerpať život z Božieho zdroja, nechať sa unášať životodarným prúdom a v moci a pod vedením Svätého Ducha niesť živú vodu ďalším smädným v našich rodinách, zboroch, dedinách a mestách... až po konce zeme.

PETER KOZÁR

obsah

Misia
Rozprúď život - 16. misijná konferencia Kresťanských zborov 2
Úvodník
O radosti vážne 4
Tématické články
Dôvod k nesmiernej radosti 5
Radosť je vážná věc 6
Kľúč k radosti 7
A když se radost vytratí? 8
Úvaha
Čomu nás učia husi 10
Recenzia
Aj ja chcem priateľa 10
Úvaha
Víš, Pane, dneska nemůžu 11
Kresťania v zahraničí
Čad - život a služba bratských zborov 12
Tématické články
Moja radosť 14
Příběh ze života
Můj příběh 15
Misie
Budeme vyprávět budoucímu pokolení 16
Úvaha
Ale najväčšia z nich je láska 18
Habáni a svoboda svědomí 19
Očima ženy
Borůvková radost 20
Úvaha
Úplná radosť 21
Křesťanský život
Mám nevěřícího partnera 22
Ohliadnutie
Ján Kučera - Texty 82 25
Príbeh zo života
Moje znovuzrodenie 26
Křesťanský život
Ctnosti (11.díl): Skromnost 28
Biblický výklad
Zjevení (3. díl) 30
Úvaha
Stretnutie v daždi 33
Spomienka
Rozlúčka so sestrou Dindžíkovou 34
Údolia a výšiny Janka Kučeru 34
Poézia
Odišiel 35
Žalm 23 36

Téma příštího čísla:

CENA NASLEDOVANIA

Články k tématu příštího čísla, jakož i další příspěvky zasílejte do konce října 2016 na adresu odpovědného redaktora. Děkujeme. Redakce.

O radosti **vážne**

Spojenie radosti a vážnosti na prvý pohľad zarazí ako čosi nezvyčajné, azda až protikladné. Že to tak nemusí byť, vysvetľujú vo svojich príspevkoch viacerí prispievatelia Živého slova. Ale kde sme vôbec k takej téme prišli? Môžu za to tri knihy dvoch zaujímavých kresťanských autorov.

„Radosť je vážnou záležitosťou nebe,“ píše C. S. Lewis vo svojich ***Listoch Malcolmovi***.[1] V kapitole o modlitbe uctievania alebo zbožného klaňania píše o tom, ako sa v bežných potešeniach každého dňa zjavuje Božia sláva a zasahuje naše zmysly. Keď si to autor uvedomí, zatúži doviesť každé potešenie k uctievaniu, to je viac než k poďakovaniu. Za peknými a dobrými vecami a zážitkami – ako je chlieb s maslom alebo pohľad na večernú oblohu –si uvedomuje ich zdroj, dobrého Boha. Aký musí byť úžasný, keď už jeho vzdialený a pominuteľný odlesk vo viditeľnom svete je niečo také?! Nezabúda pritom na to, že najobyčajnejší skutok poslušnosti je uctievaním ešte dôležitejšieho druhu, veď poslúchať je lepšie ako obetovať. A predsa Boh od nás nečaká zasmušilý výzor a mechanické vykonávanie predpisov. Problém tohto sveta, kde je všetko hore nohami, je v tom, že veci ako tanec a hra tu vyzerajú ako niečo ľahkomyseľné a nedôležité, lebo tu nie je ich pravé miesto – a predsa sú zábleskom toho, čo je v lepšej zemi konečným cieľom. Lebo radosť je v nebi vážna vec.

Že je radosť pre Lewisa závažnou témou, prezrádza aj jeho autobiografické svedectvo, ktoré vyšlo v češtine pod názvom ***Zaskočen radostí***.[2] Popisuje v nej svoje detské roky a štúdium, počas ktorých bola jeho myseľ vytrénovaná takým spôsobom, že ako dospelý muž našiel v kresťanstve najplatnejšiu a všetko zahŕňajúcu odpoveď na jeho hlbokú vnútornú túžbu po skúsenosti, ktorú nazýva Radosť. Sleduje toto vlákno od detstva cez dospievanie až zrelý vek a pripomína si, ako ho Radosť zasahovala v jeho predstavivosti a svete literatúry, ktorému sa aj profesionálne venoval, a neskôr aj v prírode. Hoci bol dlho zaprisahaným ateistom, hľadanie radosti v oblasti intelektu a estetiky ho doviedlo k nečakanému cieľu – naplnenie túžby svojho srdca našiel v transcendentnom Zdroji a samom Autorovi radosti, v Bohu Biblie. Čitatelia jeho kníh – napríklad ***Letopisov Narnie*** – sa môžu sami presvedčiť, že Lewis pravú radosť našiel a dokáže sa o ňu deliť úžasne kreatívnym spôsobom.

Treťou knihou je ***Túžba po živote*** Johna Pipera s podtitulom Úvahy kresťanského hedonistu o radosti a šťastí v Bohu.[3] Vychádza z úvodného článku Krátkeho westminsterského katechizmu, ktorý hovorí, že „Hlavný cieľ života človeka je osláviť Boha a večne sa radovať z neho.“ Za Piperovým mierne kontroverzným označením „kresťanský hedonizmus“ sa skrýva presvedčenie, že Boha môžeme najlepšie osláviť ***tým***, že sa z neho radujeme a odmietneme všetky modly, ktoré nám ponúkajú náhradné radosti. Poradie priorít je jasné (Žalm 37,4): ***Raduj sa v Hospodinovi a dá ti, po čom túži tvoje srdce.*** Piper v knihe ukazuje, čo to znamená prakticky v oblastiach ako uctievanie a modlitba, písmo a misia, manželstvo a peniaze. Presvedčivo to dokladá príkladmi biblických hrdinov, ako boli Pán Ježiš Kristus a apoštol Pavol, i historických až súčasných, ako Jonathan Edwards, C. S. Lewis a kresťanskí misionári.

A čo je našou radosťou, milí čitatelia? Je naším problémom, že sú naše túžby privysoké, alebo skôr prinízke? Ak ***„radosť z Hospodina je naším útočiskom“*** (Nehemiáš 8,10), vidno ju na našej tvári? Vidno ju na našich ambíciách, cieľoch, prioritách, vzťahoch, hospodárení s časom a peniazmi? Sme živou reklamou, potvrdzujúcou, že evanjelium je skutočne „radostná správa“? Modlím sa, aby Vám Božia radosť prežiarila jesenné dni. Možno nejaký podnet k tomu nájdete aj pri čítaní tohto čísla Živého Slova.

PETER KOZÁR

[1] LEWIS, C. S. *Průvodce modlitbou – Dopisy Malcolmovi*. Karmelitánské nakladatelství 1997, s. 79.

[2] LEWIS, C. S. *Zaskočen radostí – Podoba dřívějšího života.* Česká křesťanská akademie 1994.

[3] PIPER, John. *Túžba po živote.* Porta libri, 2004.

tiráž

ŽIVÉ SLOVO

Vydávají
Křesťanské sbory, Šámalova 3915/15a
615 00 Brno–Židenice, www.ziveslovo.cz

Odpovědný redaktor, správa inzerce a adresa české redakce
Jaromír Andrýsek, Okrajová 3,
737 01 Český Těšín
tel.: +420 552 321 102
tel.: +420 776 737 282
e-mail: ja.andrysek@gmail.com

Adresa slovenskej redakcie
Peter Kozár, Okružná 3190,
900 01 Modra
tel.: +421 908 390 753
e-mail: pkozar@berea.sk

Redakční rada
Ján Číž, Petra Eliášová, Ján Hudec,
Peter Kozár, Tomáš Pala, Jan Vopalecký,
Irena Zemanová

Grafická úprava a tisk
DIAKOSERVIS s.r.o.
Na Nivách 7, Český Těšín, 737 01

Jazyková korektura
Ivo Štěrba st.

Administrace a expedice pro ČR
Daniel a Daniela Mrozkovi
tel: +420 737 255 932 a 732 657 842
e-mail: danielmrozek@centrum.cz
daniela.mrozkova@seznam.cz
Robert a Simona Brožkovi
tel: +420 605 870 575
Křesťanský sbor Český Těšín
Slezská 874, 737 01 Český Těšín

Administrácia a expedícia pre SR
Bohuslav Javor, Kresťanské centrum Berea,
Okružná 3190, 900 01 Modra
tel.: +421 905 249 379
e-mail: javor@berea.sk
Číslo účtu: 2629010205/1100

Platby a dobrovolné příspěvky
Křesťanské sbory, Šámalova 3915/15a
615 00 Brno-Židenice
Fio banka, pobočka Český Těšín
Číslo účtu: 2300709184 / 2010

Předplatné v České republice
ČR: na celý rok 220 Kč + poštovné 84 Kč
Zahraničí: + poštovné jedné zásilky 76 Kč

Predplatné na Slovensku
na celý rok 7,8 € + poštovné 3,2 €
jednotlivé čísla 1,95 € + poštovné 0,8 €
Předplatné na další období končí jen písemným či telefonickým odhlášením v administraci.
Časopis vychází čtyřikrát do roka.
Registrační číslo MK ČR 6480
ISSN 1210–6526

Dôvod k nesmiernej **radosti**

Každé dobre myslené ustanovenie zákona, chrániace najmä ľahko zraniteľné ženy, ako je tzv. švagrovské právo (čítaj 5M 25,5-10) ľudia prekrútili. V tomto ustanovení išlo predovšetkým o zachovanie rodu, nie o špekulácie iného druhu. Bola to snáď anekdota o siedmich zomretých bratoch a ich spoločnej žene, ktorú predložili Pánovi Ježišovi na riešenie. Otázka znela: Nuž ktorého ženou z tých siedmich bude pri zmŕtvychvstaní? Veď ju mali všetci! (Mt 22,28) Pre ľudí neriešiteľná situácia. Pre Pána Ježiša dôvod vysvetliť, ako je to v nebi po vzkriesení a ešte niečo naviac.

Ježiš im však odpovedal: Blúdite, lebo nepoznáte Písma ani Božiu moc. (Mt 22,33)

V prvom rade poukázal na to, čo patrí spolu: Písma a Božia moc. Ako mi niekoľkokrát opakoval spolupracovník: „sú to len písmenká“, keď som mu svedčil, že mám istotu večného života napr. podľa slov Pána Ježiša zapísaných v evanjeliu Jána 5,24 a inde. Áno, boli by to len písmenká. Celá Biblia, by bola len písmenkami, keby s ňou nebola spojená Božia moc meniaca hriešnika na Božie dieťa.

Potom Pán Ježiš Kristus zopakoval, ako sa Boh predstavil Mojžišovi pri horiacom kre, kde trikrát hovorí (2M 3,6.15.16): *Ja som Boh tvojho otca – Boh Abraháma, Boh Izáka a Boh Jákoba.* Pán Ježiš Kristus ale naviac pripája zjavenie (Mt 22,32): *Veď on nie je Bohom mŕtvych, ale živých.* Tento výrok nám dáva nahliadnuť za oponu nášho bytia tu na zemi – do neba.

Hospodin nie je Bohom mŕtvych, ale živých..

Kto tam bude, to nám podrobnejšie opísal evanjelista Lukáš (Lk 20,34-36): *Deti terajšieho veku sa ženia a vydávajú. Ale tí, čo budú uznaní za hodných dosiahnuť budúci vek a zmŕtvychvstanie, už sa viac neženia ani nevydávajú.* ***Už ani umrieť nemôžu,*** *lebo sú ako anjeli a sú Božími synmi, pretože* ***sú synmi vzkriesenia.*** Nuž budú to tí, čo budú *uznaní,* pretože sú *synmi vzkriesenia.* Tomu porozumel a veril apoštol Pavol, keď napísal takú vzácnu obhajobu vzkriesenia znovuzrodených ľudí v 15. kapitole 1. listu do Korintu. Nie všetci budú žiť ako *anjeli v nebi* (Mt 22,30). Kto o tom rozhodne, že niekto je *uznaný* a je *syn vzkriesenia*? Je to Boh na základe viery príslušného človeka, viery v zastupujúcu smrť Pána Ježiša na kríži. Chceš byť jedným z nich?

Muži a ženy z oblaku svedkov viery nie sú pre Boha mŕtvi: *Veď on nie je Bohom mŕtvych, ale živých.* Práve tak všetci znovuzrodení ľudia, hoci boli pre Boha mŕtvi vo svojich prestúpeniach a hriechoch, sú teraz a pre celé nasledujúce bytie oživení s Kristom. Sú milosťou spasení! Spolu s Ním vzkriesení a spolu s Ním uvedení na nebeský trón v Kristovi Ježišovi (čítaj Ef 2,1.5.6). Podľa slov Pána Ježiša: *Už ani umrieť nemôžu.* Nie je toto dôvod k nesmiernej radosti? Sláva Bohu, že nám Pán Ježiš Kristus dal toto zjavenie! Žiadny človek by na to žiadnym výskumom nikdy neprišiel.

JÁN ČÍŽ

Radost je vážná věc

Není to protimluv, omyl, nedorozumění?

Ne, není!

Radost rozhodně není jen nasazený úsměv od ucha k uchu či jásavé veselí.

V Biblickém slovníku jsem se dočetla, že „radost je příznačným rysem biblické zbožnosti“ a že křesťanova radost „není něčím náhodným, nárazovým, nýbrž je jeho životním stylem.“

V Božím slově se dočteme, že radost může být životní silou. Velmi dobré téma v současné době, kdy se lidé zajímají o různé aktivity a životabudiče, aby zvládli nároky a stresy, které na ně doléhají.

Osmá kapitola knihy Nehemjáše je v ekumenickém překladu nadepsána: Obnova bohoslužeb a pokání lidu. Co má společného téma radosti s bohoslužbou a pokáním? Uvedu několik úryvků z této zvlášť zajímavé kapitoly a věřím, že se jimi nenecháte odradit od dalšího čtení.

„Všechen lid se shromáždil jednomyslně ... a vyzvali znalce zákona Ezdráše, aby přinesl knihu Mojžíšova zákona... četl z něho od svítání až do poledne mužům i ženám, všem, kteří byli schopni rozumět (možná tam byly celou tu dobu i starší děti?!?) *... Znalec zákona Ezdráš stál na dřevěném lešení, které k tomu zhotovili ... když otevřel Ezdráš knihu před zraky všeho lidu, všechen lid povstal ... Ezdráš dobrořečil Hospodinu, Bohu velikému ... Dále jim řekl: Netrapte se! Radost z Hospodina bude vaší záštitou...“* (kralický text: *bude vaší silou*).

„Radost z Hospodina bude vaší záštitou!“

Můžeme se zamyslet nad tím, co člověku působí radost: nějaký vhodný dárek, příjemná návštěva, dobrá společnost, vědomí bezpečí, blízkost „spřízněné duše“, dobrá zdravotní péče, tzv. sociální jistoty, úspěch v nějakém snažení či práci, vědomí vlastní hodnoty a mohli bychom jistě jmenovat ještě další. V tom všem hraje důležitou roli, ne-li zásadní, vztah s Bohem. Člověk, který se stal Božím dítětem na základě odpuštění hříchů pro oběť Pána Ježíše, stojí na jiném základě než všichni ostatní. Někdy se může stát, že zapomene na toto svoje postavení. Potom důvodů k plné radosti rychle ubývá.

Vždy nás potěší pozornost od osoby, na které nám záleží. Když se dva mají rádi, určitě si to aspoň jednou za den dají vědět. Nějak si vzájemně prokážou pozornost. Říkáme, že věříme, že nás má Bůh rád. Ale máme rádi my jeho? Opravdu?

Je-li tomu tak, pak nám to nejmíň jednou za den nějak ukáže. Pokud si toho nevšimneme, je chyba na naší straně. Chyba v příjmu, nikoli ve „vysílači“. Když jsem si to uvědomila, začala jsem to sledovat. Mohu vás ujistit, že je to úžasné! Několikrát za den mám důvod k radosti a vděčnosti. Možná, že v důchodu má člověk větší možnost to sledovat, příjem vyladit, než v ruchu a spěchu zaměstnání a školních povinností. Ale můžeme si být jisti, že „náš správce sítě“ má pokrytí absolutně všude. Vylaďte se na příjem ze zdroje radosti, vážně ho sledujte a odstraňujte svoji poruchovost.

IRENA ZEMANOVÁ

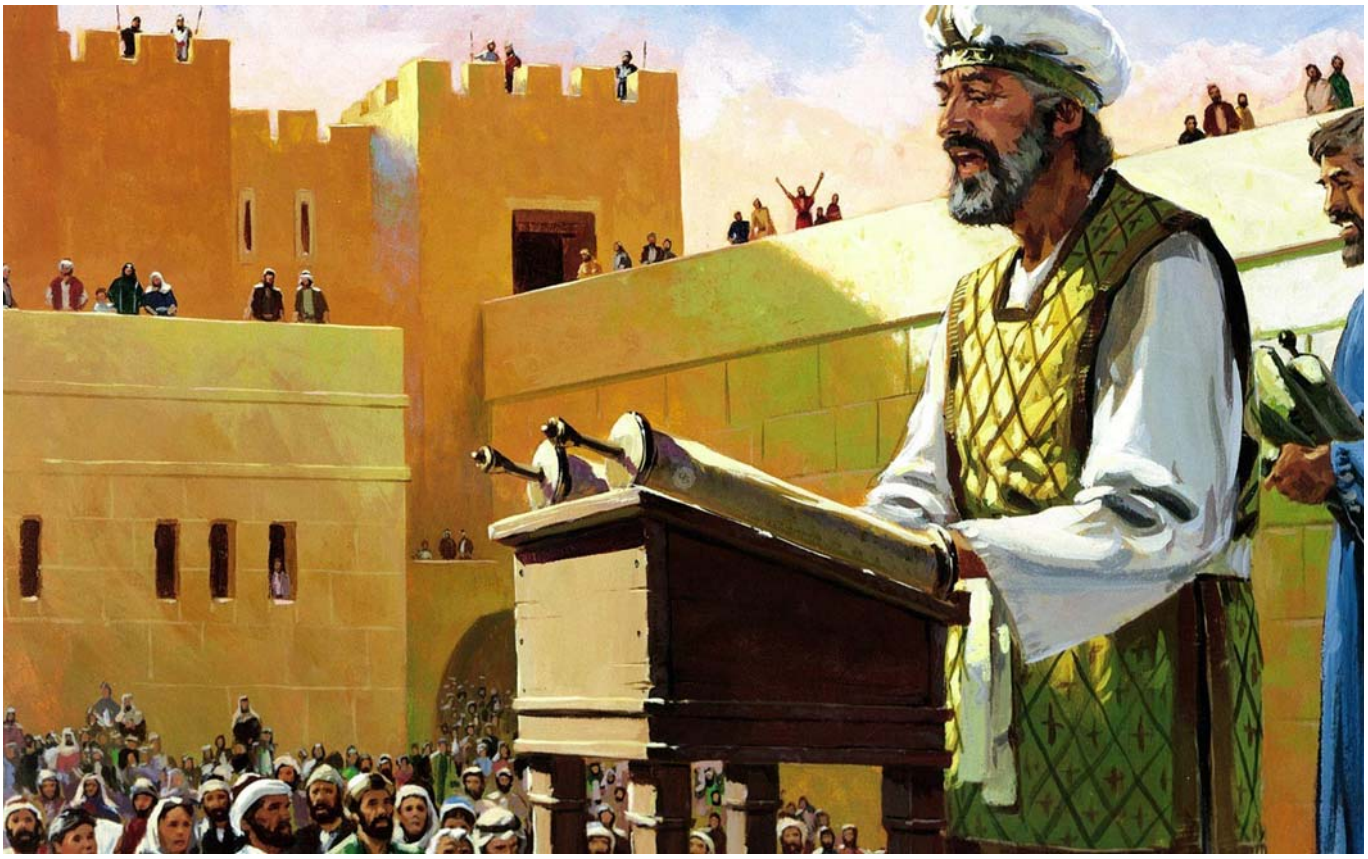

Kľúč k radosti

V jeden teplý letný večer sa v našom zbore preberala 4. kapitola listu Filipanom. Táto kapitola je plná užitočných myšlienok. Môžete si ju pekne pomaly prečítať a popremýšľať o nej. Mňa v ten večer zaujali predovšetkým myšlienky k veršom 4, 6 a 13, ktoré sa pokúsim v skratke zhrnúť:

Filipanom 4,4: *Ustavične sa radujte v Pánovi. Opakujem: Radujte sa!*

V tomto verši sa nepíše, že sa máme radovať občas alebo väčšinu času, ale máme sa radovať ustavične. Ako je možné neustále sa radovať? Aj v utrpení, v problémoch, v starostiach? Kľúč k neprestajnej radosti sa ukrýva v slovách: *„v Pánovi“*. Pravá radosť nie je závislá od okolností, ale od nášho Pána. Na Neho musíme mať upriamený svoj pohľad podobne ako prorok Habakuk na Hospodina.

Aj keby figovník nevypučal a vinič nezarodil, hoci by oliva vyschla a na poliach by sa nič neurodilo, aj keby z ohrady zmizlo stádo a v maštali by nebol dobytok, ja sa však budem radovať v Hospodinovi a jasať v Bohu mojej spásy. Habakuk 3,17-18

Od verša 4 spomínanej kapitoly listu Filipanom prejdime k 6. veršu.

Filipanom 4,6: *Pre nič nebuďte ustarostení, ale vo všetkom s vďakou predkladajte Bohu svoje žiadosti vo svojich modlitbách a prosbách.*

Ďalšia pomôcka, ako si udržať radosť, sa nachádza v slovách: *„predkladajte Bohu svoje žiadosti vo svojich modlitbách“*. Priblížim to príbehom.

Raz jeden vidiečan kráčal po okraji cesty a na hlave niesol plný kôš ovocia. Okolo prechádzal na aute jeho priateľ. Ten zastavil a pozval ho, nech sa zvezie. Vidiečan nastúpil do nákladnej časti auta. Ako sa tak viezli, zrazu si jeho priateľ všimol, že tento človek stále drží na hlave svoj kôš s ovocím. „Prečo si ten kôš nepoložíš vedľa seba?“ spýtal sa ho. „No, keď už vezieš mňa, tak aspoň ten kôš si ponesiem sám, aby som ťa toľko nezaťažil,“ znela odpoveď. Asi ste sa teraz pousmiali, ale nesprávame sa niekedy presne tak isto aj my sami voči Bohu? Sme Mu vďační za to, že nás spasil, že nám odpustil naše hriechy, ale svoje každodenné starosti si naďalej nesieme na vlastných pleciach. Naučme sa vo svojich modlitbách skladať všetky svoje starosti pred Boha, aby sme namiesto ustarostenosti mohli prežívať radosť.

Naňho (na Boha) zložte všetky svoje starosti, lebo on sa o vás stará. 1 Petrov 5,7

No a do tretice ešte myšlienka k 13. veršu.

Filipanom 4,13: *Všetko môžem v Kristovi, ktorý ma posilňuje.*

Tento verš nehovorí, že toho zvládnem veľa, ale, že zvládnem všetko. Zvládnem akúkoľvek starosť alebo problém, avšak nie sám. Tajomstvo úspechu spočíva v slovách: *„v Kristovi, ktorý ma posilňuje.“* A to je ďalší spôsob, ako sa prestať trápiť starosťami a mať priestor pre radosť.

Jeden človek vykonával veľmi podradnú prácu. Keď sa ho spýtali, koľko za túto prácu zarobí, jeho odpoveď znela: „Ja s mojím pánom zarobíme 1000 rupií.“

V skutočnosti to znamenalo, že on zarobil 50 a jeho pán 950. A presne na tomto princípe fungujú aj slová *„všetko môžem v Kristovi“*. Na to, aby sme dokázali všetko zvládať, si musíme uvedomiť dve veci – že ja sám nedokážem nič, ale keď sa dáme dokopy s Pánom, tak zvládneme všetko. A to je naozaj dôvod na radosť.

Ja som vinič a vy ratolesti. Kto zostáva vo mne a ja v ňom, prináša veľa ovocia, pretože bezo mňa nemôžete nič urobiť. Ján 15,5

Na záver spomeniem ešte malý príklad, jeden z dôvodov, prečo je skutočná, úprimná radosť naozaj dôležitá.

V Indii zvyknú mať v dome slúžky. Keď niekto zaklope na dvere, slúžka ide otvoriť. Dotyčný sa zvykne spýtať, či je jej pán doma. Ak je, slúžka pozve návštevu dnu. Kým sa čaká na pána, návšteva sa spýta slúžky, ako sa má. Ak je odpoveď nemastná – neslaná, dá sa usúdiť, že slúžka zrejme nemá dobrého pána, pretože nie je šťastná. Ak však slúžka odpovie radostne a s úsmevom na tvári: „Mám sa dobre, som spokojná,“ dá sa predpokladať, že pán sa o slúžku dobre stará, že je to dobrý pán. Tak je to aj s nami kresťanmi. Všetci sme služobníkmi svojho Pána, Ježiša Krista, a ak sa tvárime kyslo a sme neustále plní starostí, ľudí to môže zvádzať k myšlienke: „Načo by som prijal jeho Pána, ktorého mi tu zvestuje, keď on sám s Ním nie je šťastný?“

Z KÁZNE BRATA JOYA Z INDIE
SPRACOVALA JANA ČÍŽOVÁ

A když se radost vytratí?

V listu Filipským je napsáno: „Radujte se v Pánu vždycky, znovu říkám, radujte se!“ Zdálo by se, že radost by nás tedy měla provázet stále. Mnohdy se ale stává, že se radost v životě křesťana začne postupem času vytrácet. Náš život se začne stávat rutinou, ze které vyprchala radost, nadšení a horlivost. Radost není něčím, co bychom měli pevně v rukou. Souvisí velmi úzce s naším životem.

Když člověk uvěří v Ježíše Krista, obvykle prožívá radostné období. Vypráví o své zkušenosti všem na potkání. Ale postupem času jakoby „vystřízlivěl z euforie“. Šťastný úsměv mizí a my se setkáváme s ustaranými, někdy i zachmuřenými křesťany, ze kterých už žádná radost nevyzařuje. Čím to je a co s tím udělat?

Příčin, proč se radost vytrácí, je celá řada. Některé nedokážeme ovlivnit, jiné jsme si naopak přivolali sami, ať už nevědomky a bezděčně, anebo svým nemoudrým životem. Zkusme se na ně trochu podívat.

Co jsme nezavinili – starosti a obavy, rány života

Určitě nejásáme radostí, dostaneme-li bez viditelného důvodu výpověď ze zaměstnání; když nám lékař sdělí velmi nepříjemnou diagnózu, nebo někdo z našich blízkých prožije těžký úraz s následky na celý život. Je celá řada dalších ran v životě, které nás dovedou připravit o radost. Může to být náš životní partner, kterému jsme tolik věřili – a on nás zklamal. Mohou to být naše děti, do kterých jsme vkládali své naděje, a ony se vydaly na cestu životem, kterou jsme nečekali... Mohou to být starosti o zajištění domácnosti, finanční potíže, které jsme nezavinili.

Přispívá k tomu i frustrace z toho, že přes všechno naše vynaložené úsilí je naše námaha marná. Ať děláme, co děláme, je to stále stejné! Začarovaný kruh, ze kterého není úniku.

Co jsme zavinili svým nezdravým křesťanským životním stylem

Boží slovo nás vede k tomu, abychom jako křesťané pěstovali pravidelné modlitební chvíle ztišení před svým Pánem, abychom si četli pravidelně Boží slovo a nezanedbávali společenství s Božím lidem. Také nás vede k tomu, abychom o své víře a o tom, co pro nás Ježíš znamená, svědčili lidem kolem nás. To jsou takové základní kameny „zdravé křesťanské životosprávy“.

Žijeme však v hektické době, kdy zejména zaměstnaní lidé a také třeba rodiče dětí bojují každý den nerovný boj s časem. Navíc nám svět kolem nás nabízí rozptýlení v podobě televizních pořadů, či kulturních a společenských akcí. Člověk také přece musí udělat něco pro své tělo, za které neseme odpovědnost, a tak jezdíme na kole, navštěvujeme fitness centra apod. To vše jsou věci, které samy o sobě nejsou špatné. Ale musí mít své místo. Jinak pak začneme zanedbávat uvedená pravidla křesťanské životosprávy. Důsledek je, že se radost pomalu a nepozorovaně postupně vytrácí. Místo nadšené a radostné služby je tu povinnost a rutina. Místo vděčné služby - zákonické plnění křesťanských obyčejů a zvyků.

Co jsme zavinili svým hříchem

Jednou z příčin, které zákonitě (a také spolehlivě) vedou ke ztrátě radosti, je hřích, do kterého upadneme. I to se křesťanům stává. Častěji, než si to připouštíme. Nikdo z nás není proti hříchu imunní. Čím jsem starší, tím více dospívám k přesvědčení, že křesťan je schopen dopustit se (pokud ho nechrání Boží milost) v zásadě jakéhokoliv hříchu. Dokladem toho jsou i Boží lidé v Bibli, ať ve Starém či Novém zákoně. I David, podle svědectví Bible samotné „muž podle Božího srdce“ se dovedl dopustit cizoložství, pokusů o korupci, a nakonec i úkladné vraždy. Očividných hříchů se dopustil i Petr v Novém zako-

ně či další učedníci. Čím spíše pak my, „obyčejní lidé“.

Zatímco předchozí příčiny působily postupnou (a proto někdy ani nevnímanou) ztrátu radosti, hřích je něco, co způsobí okamžitou ztrátu radosti a pokoje.

Vlastní příčina – přestali jsme chodit s Pánem

Ať už patří příčina, vedoucí ke ztrátě radosti do jakékoliv z uvedených skupin (a možná bychom dokázali definovat i jiné), mají přesto všechny jednoho společného jmenovatele. Přestali jsme svým způsobem „chodit s Pánem“. Náš Spasitel je nám najednou kdesi daleko. Ve svých starostech, obavách a ranách jsme zůstali sami. Zapomněli jsme na to, co nám říká (Mt 6,31-34): *„Nemějte starost a neříkejte: co budeme jíst? Co budeme pít? Co si budeme oblékat? Po tom všem se shánějí pohané. Váš nebeský Otec přece ví, že to všechno potřebujete. Hledejte především jeho království a spravedlnost, a všechno ostatní vám bude přidáno. Nedělejte si tedy starosti o zítřek; zítřek bude mít své starosti. Každý den má dost na svém trápení“.*

Možná, že to byly naše vlastní zájmy a koníčky, co nás odvedlo od Pána. Internet a ostatní média nabízí spoustu možností, které nechceme propást. A zapomínáme na to, že potřebujeme chvíle ztišení a četby Bible. Už nechodíme s Pánem, i když si to často nechceme přiznat.

Je možné, že to byl také vysloveně hřích, který nás připravil o radost. David to vyjadřuje takto (Ž 32,3.4): *„Mlčel jsem a moje kosti chřadly, celé dny jsem pronaříkal. Ve dne v noci na mně těžce ležela tvá ruka, vysýchal mně morek jako v letním žáru“*. Hřích vede ke strachu před Bohem a člověk se pak schovává. Jako Adam s Evou. Na Boží otázku, kde je, odpovídá (1M 3,10): *„Uslyšel jsem v zahradě tvůj hlas a bál jsem se. A protože jsem nahý, ukryl jsem se“*.

Co s tím? Jaká je cesta ven?

Lidé se mnohdy mylně domnívají, že je třeba se ve svých starostech a obavách rozptýlit a přijít tak na jiné myšlenky. Ale to není cesta, která vede k návratu opravdové hluboké radosti, vyplývající z našeho nitra.

Traduje se zpráva ze života člověka, který jako Pierot rozesmával spousty lidí v divadle v Paříži. Jmenoval se

Jean Gaspar Deburau (1796-1846). Jen tak mimochodem, byl to český rodák původním jménem Jan Kašpar Dvořák z Kolína. Jednou prý přišel k lékaři smutný člověk a vyprávěl mu o svém smutku. Po vyslechnutí nářků nakonec lékař pacientovi poradil: „Víte, pane, možná bych věděl o pomoci pro vás. V divadle hraje jistý pan Deburau Pierota, a ten dokáže rozesmát každého. Měl byste si zajít na jeho představení...“ Pro lékaře šokující odpověď zněla: „Já jsem Deburau!“ Dokázal rozesmát jiné, ale sám trpěl absolutním nedostatkem radosti.

Člověk se může smát, až se „za břicho popadá“ – ale pravou radost mu to nepřinese. Je to jen chvilkové rozptýlení. To, co nás trápí, se pak vrátí znovu jako noční můra. To není cesta zpět k radosti. Protože pravá radost je ovocem Ducha svatého – a toho můžeme zarmucovat (svými hříchy) a uhašovat (tím, že na něj nedbáme). Jestliže tedy nechodíme s Pánem, pak toto ovoce Ducha zákonitě v našem životě začíná chybět.

To velice dobře poznal i David ve zmíněném Žalmu pokání. Vyznává (Ž 32,5n): „Svůj hřích jsem před tebou přiznal, svoji nepravost jsem nezakrýval, řekl jsem: *„Vyznám se Hospodinu ze své nevěrnosti.“ A ty jsi ze mne sňal nepravost, hřích můj. Proto ať se každý věrný k tobě modlí v čas, kdy lze tě ještě nalézt“.* A v závěru tohoto žalmu se objevuje radost (v.11): *„Radujte se z Hospodina a jásejte, spravedliví, plesejte všichni, kdo máte přímé srdce!“* Naprosto stejně to nalézáme i v dalším Davidově žalmu pokání, v Ž 51. To byl žalm, jehož podnětem k napsání byl největší Davidův životní pád, jeho hřích s Batšebou a následnou úkladnou vraždou jejího manžela. David vyznává poctivě svůj hřích a nakonec prosí (Ž 51,11-16): *„Odvrať svou tvář od mých hříchů, zahlaď všechny moje nepravosti. Stvoř mi, Bože, čisté srdce, obnov v mém nitru pevného ducha. Jen mě neodvrhuj od své tváře, Ducha svého svatého mi neber! Dej, ať se zas veselím z tvé spásy, podepři mě duchem oddanosti. Budu učit nevěrné tvým cestám a hříšníci navrátí se k tobě. Vysvoboď mě, abych nebyl vinen krví, Bože, Bože, moje spáso, ať plesá můj jazyk pro tvou spravedlnost“.* Tato Davidova modlitba byla vyslyšena.

Ať už je příčina, která vedla ke ztrátě radosti jakákoliv, ať to byl náš hřích, naše zaujetí věcmi tohoto světa či jen prostá nedůvěra, že Pán Bůh o nás ví a že naše potřeby mu nejsou lhostejné, je řešení jen jedno jediné: **návrat zpět ke svému Pánu** – upřímné vyznání stavu a projev touhy po společenství s ním. Takovou prosbu Pán Bůh nikdy neodmítne. Naše společenství s ním se velmi rychle obnoví a s ním se vrátí i ztracená radost.

Tato zkušenost není jednorázová – smíme ji zakoušet ve svém životě znovu a znovu. Protože přes všechno naše úsilí často chybujeme. Jde o to, abychom neplýtvali časem. Vždycky je nejlépe řešit věc okamžitě, hned, jakmile si ji uvědomíme. Nemá smysl pokračovat v cestě, o níž víme, že nevede k cíli. Nemá smysl pokračovat v práci na zmetku. Protože všechno další úsilí je zbytečné a škoda se jen zvyšuje.

Moc nám všem přeji radostný život víry, který je nakažlivý a je výzvou pro ostatní.

TOMÁŠ PALA

Čomu nás učia husi

V mojich pätnástich rokoch som pre chorobu nechodila jeden rok do školy. Čas som trávievala väčšinou na pažiti, pásla som husi. Ich správanie ma často prekvapilo: to by človek (pyšný na svoj intelekt) od husí nečakal. Napríklad:

Bola jeseň. Čas, kedy sa divé husi sťahujú a kedy aj domáce husi si „spomenú“ na svoj dávny pud sťahovania a chcú letieť tiež. Keď počuli gágať divé husi, začali najprv všetky gágať, čím ďalej hlasitejšie, akoby si dodávali odvahu. Potom sa – stále s gagotom – rozbiehali, rozprestreli krídla a pokúšali sa vzniesť sa do výšky. Väčšinou zostali len pri behu, ale niektorým sa podarilo aj vzniesť sa 1–2 m nad zem. Keď pokus letieť skončili, so štebotavým gáganím sa vzájomne prihovárali: Hodnotili svoj výkon? Vzájomne sa oceňovali? Alebo sa ubezpečovali konštatovaním, že na pevnej zemi sa predsa len ľahšie žije?

V spomínanú jeseň sme mali jednu mladú húsku poranenú: Nevládala utekať, nemohla dobre rozpäť krídla. Vo výške sa náhle ozvali divé husi. Tu tie naše, prebudené z podriemkavania na pažiti, zachvátila cestovateľská horúčka. Vzrušene gágali, pozerali hore za svojimi „sesternicami“, roztiahli krídla, dali sa do behu v smere, ako leteli tie divé a už sa aj niektoré zdatnejšie (či chudšie?) zdvíhali na krídla... Chorá húska do vzrušeného všeobecného gágania gágala v inej tónine – nepočuli ju. Chúďatko, snažila sa aj ona bežať za nimi, roztiahnuť krídla, ale nešlo to. Už kus zaostávala za ostatnými. Náhle zastala. Vyrazila zo seba jeden krátky, prenikavý výkrik. Kŕdeľ akoby oblial studenou vodou: tie, čo bežali, okamžite sa zastavili; tie, čo leteli, v tom bode klesli k zemi. Všetky sa obrátili späť, v ústrety poranenej húske, prívetivo k nej gágali, naťahovali krky, „štebotali jej do uška“. Kŕdeľ sa upokojil a pomaly sa znova popásal.

Čo sa stalo v tom kritickom okamihu? Kŕdeľ sa na chvíľu nechal uniesť svojimi starými pudovými túžbami. Vtedy zabudol na svoju chorú sestričku. Aj my sme v ohrození, že keď sa zameriame na svoje osobné túžby, zabúdame na potreby svojich blížnych. Ale aj v husom srdiečku je cit: láska ku svojmu „blížnemu“, ohľaduplnosť voči bezmocnému. Spamätali sa, zastavili sa, neopustili ju. A potom, že hlúpe husi! A akým sú príkladom pre nás, ktorí si tak zakladáme na tom, že sme korunou tvorstva.

ELENA SPEVÁKOVÁ

Aj ja chcem priateľa

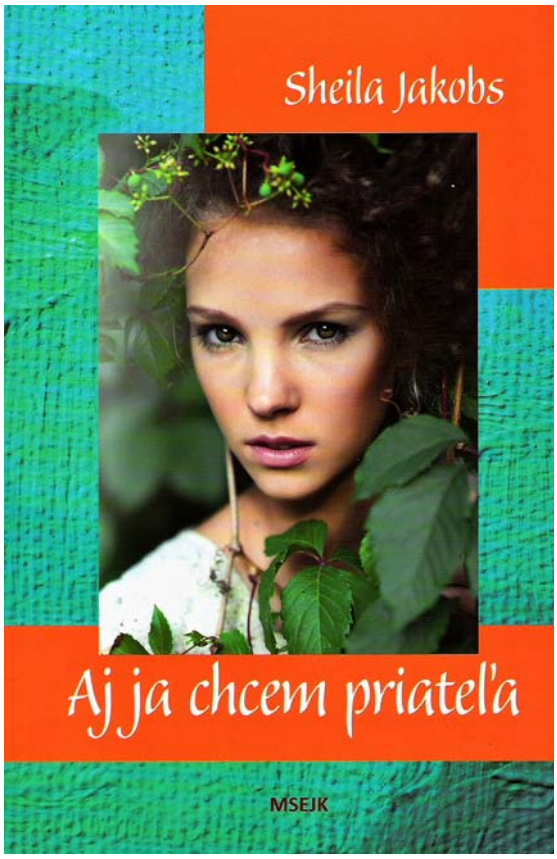

Sheila Jakobs

MSEJK, 2016, 122 strán

Celkom neplánovane sa mi dostala do rúk kniha od Sheily Jakobs s názvom Aj ja chcem priateľa. A tak som ju otvorila, začala čítať a po pár stránkach som zistila, že sa v nej ukrýva celkom fajn príbeh. Je to také jednoduché, nenáročné a zároveň poučné čítanie. Poučné tak pre „násťročné“ deti, ako aj pre dospelákov, ktorí by chceli nazrieť do myslenia a problémov dospievajúcich.

Príbeh hovorí o trinásťročnej Samante, ktorá si musela vybrať, či bude nasledovať svoje kamarátky, či sa bude snažiť medzi ne zapadnúť, alebo sa bude držať viery v Boha, kvôli ktorej ju považovali za divnú. V jej veku a v kolektíve, kde sa odlišnosť neodpúšťa, to nebolo vôbec jednoduché. Samanta musela čeliť rôznym tlakom zo všetkých strán, ale nakoniec predsa len našla správnu cestu a našla si skutočného priateľa, toho najlepšieho – Pána Ježiša Krista. Dokonca to dokázala vyznať aj pred svojimi kamarátkami, čo prinieslo prekvapivé závery.

Nebudem prezrádzať viac, zvyšok si prečítajte v tejto malej oddychovej knižke. Okrem iného v nej nájdete aj drobné ukážky toho, ako premýšľajú o Bohu tí, čo Ho ešte len hľadajú a ako o Ňom hovoria tí, ktorí Mu už patria. A to môžu byť tiež pomerne užitočné zistenia.

JANA ČÍŽOVÁ

Víš, Pane, dneska nemůžu...

Obdivuji Filipa.[1] Sice o něm mnoho nevím, ale přesto je pro mě obdivuhodný. Nevím, jak se obrátil, nevím, co dělal a čím se živil, když mezi křesťany v Jeruzalémě hledali sedm ochotných mužů, kteří by se starali o rozdělování potravin a dalších potřeb mezi tamější řecké vdovy (Sk 6). Vím o něm jen tolik, že měl dobrou pověst a byl plný Ducha svatého a moudrosti.

Obdivuji ho proto, že byl ochoten dělat i obyčejnou práci, přestože jako moudrý a duchovně zralý muž mohl snadno vyniknout něčím významnějším a důležitějším. Asi jsem v tomto hodnocení hodně ovlivněn dnešní dobou.

Zřejmě byl ochoten svěřenou práci dělat tak dlouho, jak bude potřeba, ale situace se rychle změnila a Duch svatý ho povolal k jiné práci. V Jeruzalémě nastalo pronásledování a Filip se dostal do Samaří. Tam zvěstoval Krista a mnoho lidí bylo díky tomu zachráněno pro věčnost.

V té době hledal Duch svatý naléhavě rychle někoho, kdo by uměl srozumitelně vysvětlit evangelium a kdo by byl ochoten okamžitě poslechnout, i když nebude rozumět souvislostem. Najde se někdo takový? Našel se! Filip.

Dostal jen minimum informací: „Jdi na jih na cestu do Gazy, kde nikdo není." Filip šel. Chvíli čekal a zanedlouho vidí ministerský vůz. Duch svatý mu řekl: „To je ono! Kvůli tomu člověku jsem tě sem poslal. – Jdi vedle toho vozu!" Filip poslechl, výsledkem bylo ministrovo obrácení, které má své ovoce v koptské církvi v Egyptě do dnešní doby.

Myslíte si, že by dnes Duch svatý našel tak snadno a tak rychle někoho k podobnému úkolu? Nemusel by přesvědčovat, vysvětlovat, že tam pojede někdo, kdo potřebuje evangelium atd.? Snadno si dokážu představit odpovědi typu: „Víš, Pane, já dneska nemůžu..." a Pán přitom v srdci vidí: „No, vlastně se mi ani nechce."

Co dělal Filip potom? Bible neříká podrobnosti. Víme jen, že zvěstoval evangelium ve městech podél pobřeží Středozemního moře, až se nakonec usadil v Cezareji, kde založil rodinu. Narodily se mu čtyři dcery a Filip byl evidentně dobrým otcem, své dcery dobře vychovával, vedl je ke Kristu a Boží Duch jim svěřil dar proroctví (Sk 21,9). Když Cezareou po letech procházel Pavel na cestě do Jeruzaléma, mohl se u něho zastavit a přenocovat tam.

Představte si, že by Bůh hledal v podobných situacích ochotné lidi dnes. Našel by? Říct Bohu ano může znamenat dobrodružství, nepříjemné horko a únavu, ale vždy to má dlouhodobý efekt s dopadem do věčnosti.

Filip je nám dodnes příkladem v několika směrech:

- Byl vnitřně duchovně připraven.
- Ochotně vzal na sebe i zodpovědnost za podřadnou práci.
- I v případě pronásledování hlásal evangelium (v Samaří).
- Připraven okamžitě jít, kam je třeba (na cestu do Gazy).
- Příkladně vychoval své děti a Duch svatý jim svěřil duchovní dary.

V čem je Filip příkladem pro mě osobně?

JAN VOPALECKÝ

1 Jedná se o jinou osobu než učedníka Pána Ježíše Filipa.

ČAD – život a služba bratských zborov

Čad je podľa OSN jednou z najmenej rozvinutých krajín sveta. To sa týka i oblasti ľudských práv. Počet čadských bratských zborov je niekde medzi 1500 a 2000 s viac než 300 000 pokrstenými príslušníkmi. Majú 392 evanjelistov, 86 národných misionárov, 1309 platených pastorov a tisíce starších a vedúcich rôznych služieb.

Obyvateľstvo Čadu pozostáva z 53 % moslimov, 34 % kresťanov a zostatku, ktorý tvoria animisti a príslušníci iných náboženstiev. Z kresťanskej populácie tvoria 22 % Kresťanské zbory Čadu.

Začiatky bratských zborov v Čade

Henry Pomeroy s manželkou z Anglicka mali na srdci Čad a boli odporučení miestnym zborom do misijnej služby v tejto krajine okolo roku 1895. Ale Henry zomrel roku 1924 v Južnej Afrike a Pomeroyovci sa nedostali do Čadu. Ale priviedli ku Kristovi troch mužov z tejto krajiny. Nadto vzbudili záujem o misijnú prácu v nej v Johnovi Olleyovi.

John Olley bol troma čadskými mužmi, ktorí uverili skrze Pomeroyovcov, pozvaný do Čadu roku **1926**. Bol to Angličan, ktorý emigroval na Nový Zéland. Nasledovali ho ďalší bratia, ktorí povzbudzovali a podporovali v službe evanjelia domorodých bratov. Boli to oni, čo vykonali väčšinu práce.

V roku **1960** čadská vláda žiadala zbory, aby vytvorili spoločenstvo zborov. Tak vznikli **Kresťanské zbory Čadu *(Assemblées Chrétien de Tchad – ACT).*** To prinieslo koordináciu práce zborov a umožnilo činnosti, ktoré by nezvládli jednotlivé zbory.

Počas „kultúrnej revolúcie“ v rokoch 1973-74 prebiehalo prenasledovanie kresťanov. Počet ľudí, čo sa hlásili ku kresťanstvu vtedy klesol. **Dr. René Daidanso** inicioval kampaň ***Čad pre Krista.*** Prebiehala v rokoch ***1993 až 2008***. V jej rámci bola navštívená veľká väčšina domov a rodín v Čade. Kampaň vyvolala aj protivenstvo, ale bola povzbudením pre kresťanov k evanjelizácii.

V tomto čase **služby Kresťanských zborov v Čade** spravujú: 18 nižších a 2 vyššie biblické školy, nemocnicu a 35 medicínskych centier, 95 základných a 15 stredných škôl aj internáty pre žiakov a 6 centier pre rozvoj vidieka. Zbory sú tiež jedným z hlavných účastníkov

vysokej teologickej školy Šalom, ktorá udeľuje bakalárske a magisterské tituly.

Duchovná práca rastie a rozvíja sa a jej výsledkom sú **zbory po celom juhu Čadu**. Jeden z nich, v ktorom som žil a pôsobil do roku 1983, založil už 5 nových zborov. Narodil som sa v roku 1968. Moji rodičia boli kresťania a patrili do jedného z miestnych zborov v Čade. Môj otec ma zapísal do štátnej školy v roku 1974, krátko predtým ako tu začalo prenasledovanie kresťanov. V tom čase boli mnohí kresťania zabití, lebo sa odmietli zúčastňovať na animistických ceremóniách. Uveril som a bol som pokrstený v roku 1981 a žil som v Kolobaye do roku 1982. V tom čase som sa priatelil s Petrom a Jakubom, deťmi misionárov Alana a Lorraine Wheelerovcov, ktorí pochádzali z Austrálie a Nového Zélandu.

Po skončení strednej a vysokej školy vrátil som sa do rodnej dediny, kde som pracoval v občianskom zamestnaní. O rok neskôr som sa oženil s Ndingou Céline a bol som prijatý na vyššiu biblickú školu. Po absolvovaní štúdia a rokoch služby pastora v miestnom zbore bol som v roku 1991 odporučený do misijnej práce v kmeni Maba, uprostred ktorého dosiaľ žijeme.

Ľudia z kmeňa Maba

Tento kmeň je vzdialený od môjho kmeňa Marba vzdušnou čiarou 1000 km a autobusom 1400 km. Ľudia z kmeňa Maba sú **napospol moslimovia**. Je ich okolo 400 000. Ako ľudia z môjho kmeňa, venujú sa títo ľudia poľnohospodárstvu a radi cestujú. Medzi nami a nimi sú však veľké kultúrne rozdiely najmä v postavení mužov a žien. Avšak v priebehu času, čo žijeme medzi nimi, pozorujeme i v tom veľkú zmenu. Chlapci a dievčatá sedia v škole spolu v jedenej lavici. Muži a ženy sa navzájom pozdravujú a podávajú si ruky. Stalo sa prijateľným, že muž vezie ženu na motorke. Ženy jedia a pijú v prítomnosti mužov bez zakrytia tváre. To všetko bolo v minulosti takmer nemožné.

Postup evanjelia

V roku 2006 som založil evanjelikálnu základnú školu (po 10. stupeň). Rodičia detí si ju veľmi cenia a mám s nimi dobré vzťahy. Nadväzujeme ich aj skrze šport. To nám potom umožňuje hovoriť aj o duchovných skutočnostiach. Mnohí s nami sympatizujú, ale nikto sa otvorene neobrátil ku Kristu. Príčina? Spôsobilo by im to veľké ťažkosti v rodine a miestnej komunite.

V Čade takmer každý verí v nejaké božstvo. Odpor moslimov je tu podobný ako na iných miestach. **Nasledovníci Pána Ježiša sú odrezaní od rodiny a komunity.** Nemajú žiadne živobytie a nijakú sociálnu zábezpeku, ktorú tá poskytuje. Miesto v komunite, nech akokoľvek skromné, dáva zmysel životu. Následky otvoreného nasledovania Pána Ježiša môžu byť veľmi ťažké.

Mojim deťom bolo zabránené čerpať vodu z miestnej studne. Hádzali nám do domu kamene počas domácich pobožností. Moja žena trikrát stratila dieťa, raz sa nám narodilo mŕtve a raz císárskym rezom. Niekoľkokrát sme boli vypovedaní z prenajatého domu. V roku 2004 sme kúpili pozemok a postavili sme si vlastný dom.

Vysoko si cením ľudí z kmeňa Maba a považujem ich za pokrvných bratov. Ako Pavol (1K 9,19-23): ***„Židom som sa stal Židom, aby som získal Židov."*** Robím to preto, aby som im mohol zvestovať evanjelium a videl som ako ono zmenilo ľudí.

Pozoruhodné ovocie

Život a služba v Čade sú výzvou. Vytrvalosť a pokorné presvedčenie o Božom povolaní sú oveľa dôležitejšie ako vynikajúce zdravie a telesná zdatnosť. **Napriek ťažkostiam je ovocie pozoruhodné**. Čadčania si cenia aj očakávajú zahraničných misionárov. Ich kmeňový zmysel pre komunitu je vzácny a miestni kresťania praktizujú biblickejšieho ducha spoločenstva ako v mnohých viac rozvinutých krajinách.

Prichádzajú mi na um štyri slová, ktorými by som charakterizoval ich spoločenstvo: **odvaha, láskavosť, moc a modlitba**. Modlitba a odvaha získali úctu týmto zborom i Bohu. Napríklad pri pokuse o štátny prevrat v roku 2008 kresťanský úradník odmietol prezidentovo pozvanie utiecť s ním a zostal v prezidentskom paláci, aby sa modlil. To svedčí o jednom z hlavných dôvodov, prečo majú kresťania v Čade takú slobodu, hoci je to väčšinovo moslimská krajina. **Božia moc je zrejmá v Jeho diele a prináša pokánie a požehnanie.**

Modlite sa, prosíme

- **aby ľudia videli Božiu slávu, zmenili svoj smer a získali večný život,**
- **za užitočnú prácu a dobré vzťahy medzi misijnými pracovníkmi a ľuďmi, ktorým slúžia,**
- **za prostriedky na budovanie a rozvoj,**
- **za zabezpečenie učebných pomôcok pre školy,**
- **za zdroje pitnej vody v areáloch škôl,**
- **za prostriedky na cestovanie do okolia pre zvestovanie evanjelia,**
- **za viac krátkodobých a dlhodobých pracovníkov.**

JAMES WHEELER A JÉRÉMIE YOUNGORANG Z ECHOES, MÁJ 2016 PRELOŽIL A UPRAVIL JÁN HUDEC. JAMES A JEHO DCÉRA CATHERINE NAVŠTÍVILI ČAD AKO HOSTIA ZBOROV, JÉRÉMIE JE TAMOJŠÍ EVANJELISTA.

Moja radosť

Kto povedal slová uvedené v nadpise? Je prekvapujúce, že ich povedal Ježiš Kristus počas svojho lúčenia s učeníkmi. A ešte viac udivuje, keď to hovorí v tak dramatických chvíľach svojho života. „Moja radosť" zaznelo z jeho úst dvakrát smerom k učeníkom a k Otcovi. Je zrejmé, že radosť, ktorú mal, pokladal za veľmi dôležitú pre seba ale tiež pre budúcu Cirkev.

Takto to opísal evanjelista Ján (J 15,11): *To som vám hovoril nato, aby moja radosť zostala vo vás, a vaša radosť aby sa naplnila.* Druhý citát nájdeme v J 17,13: *No, teraz už idem k tebe (Otče) a toto hovorím na svete, aby mali radosť, moju radosť, naplnenú v sebe.*

Ak má človek vzácnu vec alebo poznatok a má dobroprajné srdce hnané láskou, tak to rád, najmä svojim najbližším, odovzdáva pred odchodom zo života. Ani Pán Ježiš nemohol inak, lebo On bol plný lásky.

Čo Kristus vlastnil?

Preskúmaním mnohých Jeho výpovedí, kde použil privlastňovacie zámeno ***môj*** alebo ***moje,*** napríklad zapísaných v evanjeliu Jána, môžeme uviesť nasledujúce: ***telo a krv*** (6,56); ***ruka*** (10,2); ***pokrm*** (4,34); ***čas*** (7,6); ***deň*** (8,56); ***hodina*** (2,40); ***slovo*** (5,24 a iné až 7 krát); ***prikázanie*** (14,15); ***učenie*** (14,15); ***meno*** (16,24 a iné až 7 krát); ***ovce*** (10,14); ***služobník*** (12,26); ***učeník*** (15,8); ***priateľ*** (15,14); ***láska*** a ***radosť*** (15,9.11) a iné.

Neboli medzi tým žiadne hmotné statky, lebo tiež nemenovanému zákonníkovi odpovedal (Mt 8,20): *Líšky majú svoje nory a nebeské vtáky hniezda, Syn človeka však nemá kde hlavu skloniť.*

Podľa ľudského práva o majetku nevlastnil Ježiš Kristus na zemi nič, ale ako protiklad povedal (16,15): *Všetko, čo má Otec, je moje...* Bohu však patria ***nebesia,*** a ďalej (Ž 87,12): *tvoja je zem, založil si svet a všetko, čo je na ňom.* A mal niečo, čo hľadáme my ľudia celý život **– radosť**.

Čo nám evanjelia píšu o radosti Pána Ježiša?

Veľa z toho nám evanjelisti nezaznamenali, ale predsa sú v ich diele náznaky.

- Na prvom mieste si u svojho Majstra všímajú radostného ducha (Lk 10,21): *V tej hodine* **zaplesal Ježiš v Duchu Svätom***: Zvelebujem ťa, Otče, Pán neba i zeme, že si tieto veci skryl pred múdrymi a rozumnými a zjavil si ich maličkým. Áno, Otče, tebe sa tak páčilo.* Náš Pán vedel, čo sa páči Otcovi a to bolo zdrojom Jeho radosti. Bola to radosť súladu záujmov spoločenstva jediného Boha (Otec, Syn a Duch Svätý). Príčinou radosti Božieho Syna bola tiež skutočnosť, že Boh Otec má možnosť a ochotu **zjavovať** seba a svoje veci ľuďom.
- Veľká radosť Pána Ježiša sa dala počuť z jeho slov (J 3,29): *Ten, ktorý má nevestu, je ženích, a priateľ ženíchov, ktorý tam stojí a čuje ho, veľmi sa raduje pre* ***hlas ženícha.*** *Nuž táto moja* ***radosť*** *sa splnila.* Hoci je toto výrok Jána Krstiteľa, predsa nám poukazuje na to, že Ježiš Kristus mal pred sebou nádej nevesty – Cirkvi. Kto iný sa viac teší na svadbu, ako ženích? *Radujme sa, plesajme a vzdávajme mu slávu, lebo nadišla Baránkova svadba a jeho nevesta sa pripravila.* (Zj 19,7) Najmä preto, že ju tak veľmi miloval, bol pripravený vydať za ňu samého seba, aby ju posvätil (Ef 5,25-27).
- ***Pán Ježiš Kristus porozprával aj o radosti dobrého Pastiera nad nájdenou ovečkou, ktorá sa mu stratila (Lk 15,5):*** *A keď ju nájde, položí si ju s* ***radosťou*** *na plecia. Príde domov, zvolá priateľov a susedov a povie im:* ***Radujte*** *sa so mnou...* ***Nebo je plné radosti, keď sa hriešnik kajá*** **(Lk 15,7)**. Na ľudí, ktorí pokánie nepotrebujú je skôr smutný pohľad. Tu nepriamo Pán Ježiš Kristus hovorí tiež o **svojej radosti**, a to nielen počas Jeho bytia v tele na zemi.
- Ďalšie, už explicitné vyjadrenie Pána Ježiša, je až v súvislosti so smrťou Lazara z Betánie **(J 11,15)**: *A tak vtedy im povedal Ježiš otvorene: Lazar zomrel, a* ***radujem sa pre vás, že som tam nebol, aby ste uverili. Ale poďme za ním! Mal radosť, že môže potešiť Máriu a Martu a priviesť k viere učeníkov.***

To nie je úplný zoznam, ale stačí nato, aby sme mohli povedať, že náš Pán bol ako človek radostný.

Okrem radosti prejavil verejne aj iné city...

Čo by sme nepredpokladali u nášho Pána, že prejavil obyčajný spravodlivý hnev nad nedostatkom súcitu (Mk 3,5): *A obzrúc sa po nich dookola* ***s hnevom****, súčasne zarmútený nad tvrdosťou ich srdca, povedal človekovi: Vystri svoju ruku! A vystrel, a jeho ruka bola zase zdravá ako tá druhá.*

Práve už spomenuté udalosti v Betánii približujú ľudskú i božskú podstatu Pána Ježiša. Keď videl Máriu ako plače – ***zovrel duchom a zachvel sa...*** (J 11,33), ba dokonca pri hrobe, kde bolo uložené Lazarovo telo ***Ježiš zaplakal*** (J 11,35). Ale aj keď odišiel Judáš ***zachvel sa v duchu*** (J 13,21).

Snáď najviac túto skutočnosť poznávame zo stresu, ktorý mal v záhrade Getsemane (Mt 26,37.38): *... začal pociťovať zármutok a úzkosť.* ***Vtedy im povedal: Moja duša je smutná až na smrť.***

Záver

Len niekoľko hodín Pána Ježiša delilo od zatknutia a istej smrti, a predsa hovorí: moja radosť. Vedel, že radosť je vážna vec. Radosť je nebeská kvalita, ktorá robí život človeka na zemi aspoň trochu znesiteľným. Dá sa prejaviť výrazom a mimikou tváre na ktorej pohráva úsmev, verbálnym prejavom, vzťahom k iným osobám a pod. Biblia zobrazuje radosť z blízkosti Boha ako jeden z veľkých zdrojov sily, ktorý umožňuje prekonávať aj také situácie, ktoré sú ťažké a neradostné. Kresťanstvo upozorňuje na radosť spojenú so službou blížnemu. Radosť je spájaná s pôsobením Otca, Syna a Ducha Svätého, lebo tešiteľ[1] je spoločné označenie pre všetky tri osoby. (J 16,6; 1J 2,1; 2Ko 13,13)

[1] paraklétos

JÁN ČÍŽ

Můj příběh

Cítila jsem se sama a nepochopená

Říkají mi Helča a pocházím z ateistické rodiny. Věřící byla jen moje babička z maminčiny strany. Nikdy v dětství mě moje rodina k víře nevedla. Žila jsem tak, že jsem se řídila svým rozumem. Když se zpětně ohlédnu, tak se také můj život dle mých rozhodnutí vyvíjel. Dělala jsem spoustu chyb, ale pro druhé bych se rozdala. Nespokojenost ve svém životě jsem cítila hlavně v období vánočních svátků. Vždy jsem se na ně těšila a doufala, že tentokrát budou lepší než ty minulé, že budou konečně podle mých představ. Moje rodina to takhle nevnímala. Náš kazatel Jarek to vystihl slovy, že neměly duchovní rozměr. Já se v ty vánoční dny cítila sama a nepochopená. Více než kdy jindy jsem vnímala, že mi v mém životě něco chybí.

Víra mi v životě chyběla

Mé první setkání s Kristem má svůj počátek v tom, že mi Bůh dal poznat Česlava. Na naší druhé schůzce mi řekl, že chodí do kostela a myslel si, že mě to odradí. Mě to ale zaujalo a potěšilo. Řekla jsem mu, že mi to nevadí. Byla to rychlá odpověď. Po mém nevydařeném životě a manželství jsem najednou pocítila naději na jiný lepší život. Nějak jsem podvědomě cítila, že víra je možná právě to, co mi v mém životě vlastně chybí.

Společenství, které mě oslovilo

Když mi pak Česlav o víře vyprávěl, tak už jsem to věděla s jistotou a hodně mě to oslovilo. Požádala jsem ho o nějakou literaturu s touto tematikou. Donesl mi brožurku Ježíš, která pojednává o jeho životě, a tu jsem začala studovat. V březnu 2016 jsme spolu prožili krásné tři dny na konferenci Křesťanských sborů v Třinci. Ve společnosti věřících se mi hodně líbilo. Bylo to moje první setkání s křesťany. Výklady a hudební vystoupení byly pro mě velkým přínosem. Pak jsem dostala od Česlava Bibli a začala si číst Janovo evangelium. Na doporučení Česlava jsem začala navštěvovat baptistický sbor v místě mého bydliště. Přišla jsem tam sama a byla překvapená přijetím a zájmem křesťanů o mě. Po nějaké době mi Česlav nabídnul možnost společného chození do Křesťanských sborů v Českém Těšíně, kam dosud chodil sám.

Moje osobní zkušenost s Ježíšem

Pán Ježíš Kristus ke mně promlouval čím dál více a 9. července 2016 jsem se rozhodla, že ho příjmu do svého srdce. Řekla jsem Česlavovi, že bych chtěla své srdce úplně otevřít pro Pána Ježíše. Zeptal se mě, jestli to myslím vážně a já odpověděla, že ano. Četl mi z Bible příběh o Nikodémovi, který přišel k Ježíši a ptal se ho na Boží království. Ježíš mu vysvětluje, že On je poslán od Boha a kdo v něj věří, má život věčný. Vysvětlil mi, že tato možnost platí pro všechny lidi, a tudíž i pro mě. Společně jsme se modlili, já prosila o odpuštění všech mých hříchů a prosila o přijetí a vedení Ježíšem. Pocítila jsem radost a pokoj, byl to krásný okamžik v mém životě, okamžik znovuzrození.

Naplněný život a pokoj v srdci

Můj život s Kristem mě zcela naplňuje. Jsem šťastná, mám klid v srdci a vím, že Pán Ježíš Kristus mě vždy vyslechne a ukáže mi cestu. Zcela mu důvěřuji. Jsem ráda, že mě očistil od mých hříchů a tak jsem mohla začít svůj život s nepopsaným listem. Věnujeme se spolu studiu Bible, posloucháme kázání, sledujeme filmy s křesťanskou tematikou. Někdy mi Česlav sám něco vypráví a já mu moc ráda naslouchám. Bůh mu dal moudrost a požehnání k tomu, aby mě učil. Jsem Pánu Ježíši vděčná, že jsem ho mohla poznat.

Křest a svatba

Vím, že Pán Ježíš zemřel i za mě a očistil mě svou vlastní krví. Vím, že si Česlava použil, aby mě oslovil. Rozhodla jsem se jít ke křtu. Spolu s dalšími dvěma sestrami, jsem absolvovala křestní přípravu a v září jsem se dala pokřtít. Pak následovala svatba. V Česlavovi jsem našla moudrého a milého muže, kterého mám moc ráda. Velmi si ho vážím. Chceme spolu naplňovat Boží vůli a být vzorem ostatním.

HELENA ŽWAKOVÁ

Budeme vyprávět budoucímu pokolení...

25. výročí registrace Dětské misie na našem území

MISS MILDRED M. DROPPA
Child Evangelism Director for Czechoslovakia
Sailing September 23, 1947

V 78. žalmu nacházíme nádherný slib Božího lidu:

„Co jsme slýchali a o čem víme, to, co nám otcové vyprávěli, nebudeme tajit jejich synům. Budeme vyprávět budoucímu pokolení o Hospodinových chvályhodných činech, o mocných skutcích a divech, jež konal."

Pro děti je velkým požehnáním, když se narodí do rodin, ve kterých rodiče dají podobný slib. Když se dítě již od kolébky dovídá o Bohu, o jeho lásce, o jeho chvályhodných činech, mocných skutcích a divech, je položený dobrý základ k tomu, aby v něj složilo svou důvěru, jak to čteme v pokračování zmíněného 78. žalmu.

V našem okolí je ale obrovské množství dětí, které se doma ani ve škole o živém Bohu nic nedoví. Není nikdo, kdo by jim o něm vyprávěl.

V čerstvé paměti mám příběh jednoho chlapce z Brna. Přišel na klub, který jsme na jaře zahajovali na úplně novém místě, a slyšel svou první biblickou lekci. Když jsem hned na začátku lekce začal mluvit o tom, že nás Pán Bůh má rád, jeho ruka vyletěla nahoru a chlapec začal protestovat: „Ale já v Boha nevěřím!" S klidem v hlase jsem mu odpověděl: „Pán Bůh tě má rád, i když v něj nevěříš. A možná, že v něj nevěříš jen proto, že ti o něm ještě nikdo nevyprávěl." „To je pravda," odpověděl chlapec a až do konce biblické lekce pozorně poslouchal. Na konci nás všechny překvapil tím, že znal odpovědi na všechny kvízové otázky. Když na konci klubu dostal nálepku s biblickým veršem, běžel domů a po chvíli se vrátil s tím, že nálepku přilepil v kuchyni na ledničku. Abych celý příběh zkrátil, z chlapce se stal nejpozornější posluchač na všech dalších klubech. Pilně také četl všechno, co jsme mu na klubech věnovali a o letních prázdninách jel na svůj první křesťanský tábor.

Při své misijní službě v Dětské misii se s takovými dětmi setkávám stále znovu a znovu. Všude kolem nás vyrůstají děti, které jsou ochotné přicházet na křesťanské programy a poslouchat. Čas od času zažíváme ty nejkrásnější chvíle, když slyšíme upřímnou dětskou modlitbu nebo jsme svědky toho, když dítě přijímá Pána Ježíše Krista jako svého Spasitele. Jsme rozhodnuti, že všem dětem, se kterými se z Boží milosti setkáme, nebudeme tajit to, co nám vyprávěli naši otcové. Budeme jim vyprávět o Hospodinových chvályhodných činech, aby v něj složily svou důvěru.

V letošním roce si Dětská misie připomíná 25. výročí oficiální registrace v tehdejší ČSFR, ale počátek její služby na našem území nastal mnohem dříve.

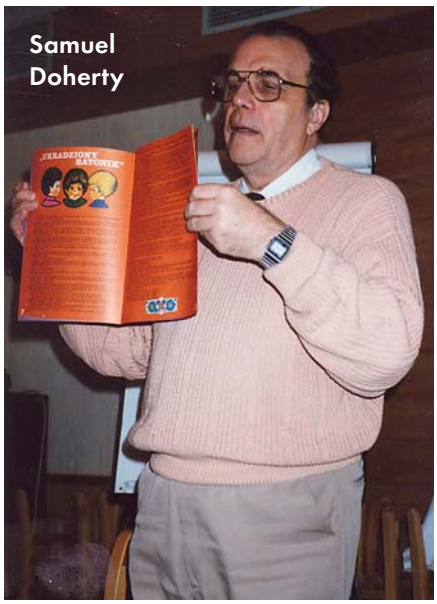
Samuel Doherty

Již na podzim roku 1947 přišla na území tehdejšího Československa první misionářka mezinárodní organizace Child Evangelism Fellowship® (CEF), sestra Mildred Droppová. Přestože zakrátko převzali moc komunisté a po necelých dvou letech služby sestru Droppovou vypověděli z republiky, první dychtiví křesťané v Československu byli školeni pro práci s dětmi a do rukou se jim dostaly do té doby neznámé flanelografy a další pomůcky. Na službu sestry Droppové v šedesátých letech navázala sestra Trudy Kuhlmanová, misionářka CEF působící ve Vídni, a spolu s ní i tehdejší evropský ředitel CEF, bratr Sam Doherty. Oba navštěvovali naši zemi a hledali příležitosti ke školení křesťanů z Československa a dovážení literatury pro práci s dětmi. Tyto aktivity byly až do sametové revoluce podnikány v utajení. Po revoluci, v roce 1991, byla služba CEF oficiálně registrována pod názvem Dětská misie se sídlem v Bratislavě. Po dvou letech působení se s rozdělením Československa rozdělily i týmy pracující v obou republikách a tým v ČR zaregistroval samostatnou organizaci se sídlem v Příboře.

Za 25 let služby se mnohé věci změnily. Dětské kluby se již v drtivé většině nescházejí v soukromých bytech, jak tomu bylo na počátku devadesátých let, ale ve veřejných prostorách, často po vyučování na školách. Korespondenční kurzy dříve odesílané v poštovních obálkách jsou dnes na internetu. Při prázdninových pětidenních klubech na městských sídlištích je stále větší problém najít větší skupinu dětí, protože mnohé děti si nechodí hrát ven, jak tomu bylo dřív. Je stále obtížnější najít obětavé dobrovolníky, kteří s ochotou věnují svůj volný čas ke svému školení a návazné misijní práci.

To, co zůstalo stejné, je obrovská duchovní potřeba dětí, které v naší zemi vyrůstají bez jakékoli známosti Boha, Pána Ježíše Krista nebo Bible. Nezměnily se ani cíle Dětské misie – předat poselství evangelia dětem z nekřesťanského prostředí, vyučovat je z Božího slova a najít pro ně duchovní zázemí biblicky fungujícího společenství Božího lidu, které je v jejich blízkosti.

V současné době má Dětská misie 7 pracovníků a asi stovku dobrovolníků, kteří vedou dětské kluby, dopisují si s dětmi prostřednictvím korespondenčních kurzů, překládají texty, dělají instruktory na táborech a víkendových setkáních, pomáhají v centru DM, modlí se za službu mezi dětmi a pomáhají v mnoha jiných oblastech. Ale to je velmi malé množství, když si uvědomíme, že v naší zemi žije více než 1 milion dětí, které neslyšely zvěst evangelia. I vy se můžete přidat mezi aktivní spolupracovníky – přiložit ruku k dílu v nějaké konkrétní oblasti služby, nebo se připojit k modlitebnímu týmu. Modlete se za to, aby co nejvíce dětí v naší zemi mělo příležitost slyšet evangelium. A proste také o to, aby Bůh povolal do přímé práce s dětmi nové spolupracovníky. Jsme připraveni jim pomoci a mnoho informací naleznou také na našich webových stránkách.

S přáním Božího pokoje

ZBYŠEK ŠIKULA
ŘEDITEL DĚTSKÉ MISIE V ČR

… ale najväčšia z nich je láska

Keď ma zmáha únava, smútok, beznádej alebo keď sa mi nedarí večer zaspať, a niekedy aj len tak, keď mám voľnú chvíľu, započúvam sa do nejakej dobrej hudby. Práve v týchto chvíľach mi z reproduktorov znie jedna z mojich obľúbených piesní, ktorej text hovorí o nádeji. A to mi pripomenulo slová apoštola Pavla (1K 13,13): ***„Teraz teda zostáva viera, nádej a láska, tieto tri, ale najväčšia z nich je láska."***

To, čo budete čítať v nasledujúcich riadkoch, neberte ako výklad týchto troch pojmov. Je to len pokus opísať, ako ich ja v tejto chvíli vnímam. Trošku prehodím poradie a začnem nádejou.

Nádej

Nádej mi pripomína oči – kam človek pozerá, na čo upiera svoj pohľad, k čomu sa upína? Objektom mojej nádeje je môj Boh. Dúfať v Boha je však dosť široký pojem, a tak moje oči hľadajú niečo konkrétnejšie, na čom by mohli spočinúť. Nejaké signály od Boha, smerové tabuľky, povzbudenia, možno zasľúbenia. Jeden takýto oporný bod mi Boh momentálne ponúka v knihe Izaiáša 41,10: ***„Neboj sa, veď som s tebou, neobzeraj sa v strachu, lebo ja som tvoj Boh! Posilním ťa aj ti pomôžem…"*** a v 5. Mojžišovej 31,8: ***„A Hospodin, on pôjde pred tebou, on bude s tebou, neopustí ťa ani ťa nezanechá. Nebudeš sa báť ani sa nebudeš strachovať!"*** Rada by som videla viac. Možno niečo v tom zmysle, že ma Boh uchráni od starostí, že všetko bude fajn, že ma čaká pohoda a klídek… Keď mi hovorí, že pôjde so mnou, možno by som chcela vedieť kam pôjdeme alebo skôr kadiaľ pôjdeme. Ale zatiaľ mi ukázal iba tieto dva verše, ktoré by mali v tejto chvíli mojej nádeji stačiť.

Viera

Od nádeje ma to privádza k viere. **Vieru** vnímam ako vec rozhodnutia – keď sa človek rozhodne uveriť tomu, na čo upiera svoj zrak, pevne sa chytiť objektu svojej nádeje. A tak je na mne, či chcem veriť tomu, čo Boh predostiera mojim očiam v spomínaných veršoch. Či sa chcem pevne spoľahnúť na to, že On naozaj je a stále bude so mnou a vo všetkom mi pomôže. Mojou skúsenosťou je, že na začiatku viery je potrebné osobné rozhodnutie. Ja musím urobiť prvý krok a vzápätí sa Boh k takémuto rozhodnutiu rád pridá a bude moju vieru posilňovať a upevňovať.

Láska

No a do tretice **láska**. V 1. liste Jánovom 4,16 sa píše: ***„Boh je láska,"*** a v Jeremiášovi 31,3 Boh hovorí: ***„…milujem ťa večnou láskou, preto ti ustavične činím milosť."*** Ak by aj oči mojej nádeje nenašli objekt, na ktorom by mohli spočinúť alebo ak by sa viera nedokázala chytiť toho, čo jej nádej ukáže, ešte vždy je tu Božia láska. Boh neváhal dať za mňa život svojho jediného Syna, čo je naozaj dostatočným dôkazom Jeho lásky ku mne. On ma tak veľmi miluje, že urobí čokoľvek, aby mi pomohol, a to je vec, ktorá platí nezávisle od mojej nádeje či viery. Keby aj tie prvé dve zlyhali, Boh ma nikdy neprestane milovať, nikdy sa neprestane o mňa s láskou starať. Čo viac si môžem priať?

„Teraz teda zostáva viera, nádej a láska, tieto tri, ale najväčšia z nich je láska."
(1. Korinťanom 13,13)

JANA ČÍŽOVÁ

Habáni a svoboda svědomí

Část letošní dovolené jsem s manželkou a přáteli prožil v Modre, v malém slovenském městě s velkou historií. Vedle tradic vinařství a národního obrození v něm můžete objevovat i část habánské historie, která je asi nejviditelněji zastoupena modranskou keramikou.

Na tu jsme ostatně narazili také v sousedním Rakousku, když jsme navštívili museum novokřtěnců v Niedersulzu. Cestovali jsme tam přes Malacky, kde se na Záhorí v 16. století usadili habáni a v nedalekých Veľkých Leváročh se částečně zachoval habánský dvůr postavený v roce 1588. Stala se z něj památková rezervace lidové architektury a v největším zachovaném domě je zřízeno také muzeum. My jsme se však vydali trochu dál přes Záhorskou Ves přívozem přes řeku Moravu až do Niedersulzu.

Tam nás čekal rozsáhlý areál různých historických expozic pod širým nebem a jedna z nich byla věnována příběhu novokřtěnců, u nás známých také jako habáni. Habáni patří do skupiny křesťanů, příslušníků radikální reformace se silným misijním nábojem, kteří byli v západoevropských zemích pronásledováni a putovali na východ. Žili v komunitách a na Jižní Moravě i na Slovensku zanechali výraznou stopu.

My je dnes známe především díky habánskému vínu a keramice. Jednalo se o italskou technologii fajánse, jejíž tajemství si pečlivě uchovávali. Ta mimo jiné vyžadovala umění stavět pece tak, aby v nich plameny šlehaly vodorovně. Výrobky poznáme podle bílé cínové glazury malované silnými barevnými ornamenty. Například v Ostrožské Nové Vsi našli archeologové v jednom z bratrských domů pece pro tuto technologii z roku 1570.

Nicméně výroba vína a keramiky nás do Niedersulzu nepřivedla. To, co je na novokřtěncích pozoruhodné, je jejich odhodlání řídit se ve věcech víry svým svědomím. Jeden z představitelů tohoto hnutí, Hans Hut, byl známý tím, že kdekoliv se objevil, tam se vždy lidé dávali pokřtít. Když jej inkvizitoři mučili, zaznamenali do protokolu jeho učení, kterým se údajně provinil. Hut učil, že „člověk musí činit opravdové pokání (obrátit se), potom věřit a nechat se pokřtít.“ Zdá se vám to nevinné? V 16. století to však znělo jako radikální myšlenka a pro nás dnes je to samozřejmostí. Cesta ke svobodě svědomí je dlážděna utrpením těchto hrdinů víry. Hans Hut podstoupil pro své vyznání trojnásobné mučení a když na cele, kde bezvládně ležel, vzplálo „nedopatřením“ seno, udusil. To však pronásledovatelům nestačilo, 7. prosince 1527 bylo jeho tělo veřejně spáleno na hranici.

Hut spojoval se křtem závazek, aby pokřtěný žil v poslušnosti Božímu slovu. Do vězení si však novokřtěnci Bibli brát nemohli. K procesům s nimi byli povoláváni významní teologové z velké dálky, přesto však svými argumenty nestačili na znalost Bible, kterou se novokřtěnci vykazovali. Prostí habáni zahanbovali teology. Pro habány nebylo *sola scriptura* jen teologickým principem, Písmo zvnitřňovali a žili v živém společenství s Kristem. Balthasar Hubmaier napsal v roce 1528, než byl ve Vídni upálen:

> *„Bezpochyb slyší mnozí lidé Boží slovo navenek, vnitřně mu však nerozumí. Mají problém se modlit a netouží vírou po moudrosti od Boha.“*

Hnutí novokřtěnců mělo v době reformace mnoho podob a plošně zasáhlo celou Evropu. Křtěnci křtili jen znovuzrozené křesťany. Křest byl pro ně výrazem připravenosti k důslednému následování Ježíše. Jelikož byli, jako většina tehdejších obyvatel Evropy, pokřtěni už jako děti, přezdívalo se jim novokřtěnci. Zdůrazňovali svobodu v otázkách vyznání a víry a výrazně přispěli ke svobodě svědomí, které se těší dnešní Evropa. Z jejich myšlenkového odkazu vychází většina dnešních svobodných církví, mezi něž patří i bratrské hnutí.

JAROMÍR ANDRÝSEK

Borůvková radost

Pokud jste letos byli na dovolené někde po vlastech českých a moravských, asi mi dáte zapravdu, že letos byl mimořádně úrodný borůvkový rok. Zatímco vloni jesenické lesy zely prázdnotou, letos jej opouštěli výletníci vyznačující se modrofialovými prsty, ústy a sem tam i koleny. Je to radost, přikleknout v borovém lese vonícím smůlou a rašelinou k obsypanému keříku, nechat se odpoledními paprsky slunce šimrat za krkem a sledovat, jak hra světel a stínů poskakuje po mechových koláčích.

Symbióza lovců a sběračů

Ovšem sbírání do pusy mi vždycky vystačí jen na chvilku, okamžitě se snažím vyštrachat v batohu nějakou nádobku a pouštím se do sbírání. To je totiž ten pravý požitek. Ano, přiznávám, mě sbírání těch titěrných plodů totiž opravdu baví. Osvojila jsem si za tímto účelem techniku svých předků, či spíše předkyň, a to sbírání obouruč – žádné paběrkování po jedné kuličce. Nesbírá se do kelímku ani do hrníčku, ale rovnou do krabičky, případně do bandasky. Netuším, jestli v tom hraje roli nějaký shromažďovací syndrom, nevím, jestli je to doména žen, ale je pravda, že mnoho mužů, kteří by si libovali ve *sběračství*, neznám. Někteří z nás jsou prostě lovci a jiní zase sběrači. Po několika letech manželství jsme s mužem každopádně dospěli při výpravě na borůvky k radostné lesní symbióze. Já vím, že mě čekají dvě hodinky nerušeného pobíhání mezi keříky a euforie ze shromažďování oněch vzácných plodů (dnes dokonce vím, že se jedná o superpotravinu), a manžel se zase těší, jak se v klidu natáhne někam do polostínu a nechá svět kolem sebe chvíli jen tak plynout.

Odpíchnout se ode dna

Začínám sbírat do krabičky se širokou základnou a dno se zaplňuje jen zvolna. Je zvláštní, že takhle je to vždycky, když s něčím začínáte a děláte první krůčky. Zdá se, že dílo nemůže být nikdy dokončeno, ba dokonce že se nepodaří dostat se ani přes počáteční stav. Dlouho se snažíte, a pořád vidíte na dno (a někdy se taky tak cítíte). Ani zkušený a nadšený sběrač nemá tuhle

fázi se zaplňováním dna rád. Nejvíc ho potěšíte, když k němu přiběhnete s naplněnou dlaní a přihodíte mu jednu nebo dvě „podpůrné dávky“. Přesně tak je to na začátku každého díla. Potřebujeme někoho, kdo k nám občas přistoupí a pomůže nám odpíchnout se ode dna. Možná už umí sbírat rychleji nebo už lépe ví, jak na to, nebo mu jednoduše není zatěžko obětovat něco ze své várky.

Poctivá a vytrvalá práce přináší ovoce

Sláva, dno se zaplnilo a začíná další fáze, spokojeně trhám pořád dokola, jen občas narovnám ztuhlá záda, hrst po hrsti se sype do krabičky a už to vesele přibývá – jak je vůbec možné, že něco tak malého jako nehet na dětském prstíku se dá nakonec počítat na litry? Není to jako práce nebo služba, která když se dělá poctivě, vytrvale a stále s jistou dávkou zapálení pro věc, přinese nebývalý a nečekaný užitek? Jedna borůvka je jen závdavek chuti, hrst je osvěžení na cestě, hrnek je dávka do jogurtu, miska do buchty, bandaska na marmeládu... Podobně jako úsměv, povzbuzení, rozhovor, návštěva, přátelství... Od náhodně utržené borůvky k palačinkám s marmeládou pro celou rodinu, od jedné malé věci, ve které dokážeme být věrní a v níž jsme se osvědčili, k něčemu, na co bychom si dříve ani netroufali pomyslet.

Krocení hamižnosti

Krabička už je skoro plná, ještě opatrně setřepat, aby se dal otrhat ještě támhleten keřík. Jsou na něm ty největší a nejsladší borůvky, které jsem zatím viděla. Je to zvláštní, ale vždycky, když už mám dotrháno, objeví se někde „ten nejlepší keřík“, takový, který mě nutí vytáhnout další krabičku a plahočit se dál. Už mě opravdu bolí záda, mám žízeň. Dala bych si kávu, která na mě čeká v batohu pod stromem, ale musím bojovat s myšlenkou, jestli to není škoda, jestli bych raději neměla sbírat ještě dál. Jdu si nakonec přece jen srovnat záda o strom a snažím se zkrotit svou hamižnost a představit si dlouhatánský večer v kuchyni plné krabiček s borůvkami.

Vědět, kdy přestat a radovat se z díla

Člověk musí vědět, kdy přestat – to platí u borůvek i u díla, byť by bylo sebelepší a sebezáslužnější. Je potřeba vydechnout a chvilku se zahledět do nebe. Jedině tak neztratíme radost z právě natrhané várky a nepodlehneme falešné perspektivě, že jsme určitě vynechali „ten nejlepší keřík“.

Velké věci začínají u těch malých

Odcházím pěšinou z lesa podél horského potoka, který se ztrácí v trsech kapradin a jehož břehy zdobí mechy nejrůznějších druhů a odstínů zelené. Opatrně nesu v náručí svou sladkou tmavě modrou radost. Přitom mě myšlenky jako už pokolikáté vedou k podobenství o bohatém muži a jeho služebnících, k rozděleným hřivnám a jejich spravování. Když si je člověk vědom toho, co všechno mu Bůh daroval, touží dokázat velké věci. Pro Boha, pro svět – zanechat po sobě stopu, která by byla patrná, zřetelná, nesmazatelná. Možná se snažíme přeskočit ty malé věci, ba přímo titěrné a zdlouhavé úkoly s nekonečným dnem, protože si říkáme, že když nám bylo tolik dáno a svěřeno, je třeba pustit se do něčeho většího a důležitějšího. Jenže jak tak nahlížím do biblického textu, ten princip funguje přesně opačně (Mt 25,23): „Jeho pán mu řekl: ‚Výborně, dobrý a věrný služebníku! Byl jsi věrný v mále, svěřím ti mnoho. Sdílej radost svého pána.‘“.

Myslím, že tenkrát při sbírání borůvek jsem to pochopila.

Srdečně

PETRA ELIÁŠOVÁ

Úplná radosť

Je to vôbec možné už tu na zemi, aby človek prežíval život vyplnený tým úžasným stavom „radosť a len radosť"? Aby sa nemiešali do toho aj iné skúsenosti? Hovoril Pán Ježiš Kristus o niečom takom, keď povedal (J 15,11): ***Toto som vám povedal, aby moja radosť bola vo vás a aby vaša radosť bola úplná***. Alebo (17,13): ***Teraz idem k tebe*** (Otče) ***a toto hovorím vo svete, aby mali v sebe moju radosť, a to úplnú***?

Aby sme našli odpoveď na položené otázky, rozoberme si najskôr pôvodné grécke sloveso ***plēroō***, ktorého význam je splniť, naplniť, vyplniť, doplniť, dovršiť, dokončiť. V súvislosti s vyššie položenou otázkou môžeme napísať, že aj naše odvodené prídavné meno úplný alebo naplnený sa nevzťahuje na dej nemenný v čase. Ide tu najmä o kvalitu, teda v našom prípade o **kvalitu radosti.**

Úplná radosť a apoštol Pavol

Prenesme sa teraz do rannej Cirkvi, keď Pán Ježiš Kristus bol už po Božej pravici a apoštol Pavol písal listy veriacim. V nich sa okrem bežných skutočností zmieňoval o svojich citoch: radosť a žiaľ. Viackrát používa slovné spojenie **moja radosť**, ako to pred ním použil aj Pán Ježiš Kristus. To ma zaujalo, a tak v ďalšom texte uvediem niektoré miesta, kde sa ono vyskytuje.

Jeho radosťou boli teda doslovne veriaci vo Filipách (Fp 4,1): ***A tak moji milovaní bratia, po ktorých tak veľmi túžim, moja radosť a moja koruna, tak stojte v Pánovi, milovaní!*** Alebo, ***naplňte moju radosť, aby ste jedno a to isté mysleli...*** (2,2).

Ako dobre, že Pavol o svojej radosti iba nehovoril, ale o nej napísal! Teraz majú z toho úžitok veriaci ľudia v mnohých generáciách, aj my v 21. storočí. V spoločenstve znovuzrodených ľudí pôsobí takto radosť Pán Ježiš aj na diaľku. O čo viac dnes, keď máme komunikačné technológie. Využívame ich a využívajme na šírenie radosti v Pánovi.

Práve v tomto liste sa v dvanástich veršoch pisateľ šestnásťkrát zveruje adresátom, v čom má radosť alebo čo z radosti, ktorú má v Pánovi, robí. Napíšem teraz aspoň heslovito niečo z toho:

- prosí Boha za svojich bratov vo Filipách (1,4): ***vždycky v každej svojej prosbe za vás za všetkých s radosťou prosiac (1,4);***
- každá evanjelizácia mu prináša radosť (1,18): ***Ale čože? Však akýmkoľvek už spôsobom, buď pod zámienkou buď v pravde, Kristus sa zvestuje, a tomu sa radujem, ale sa i budem radovať. Toto je ozaj hodné aj našej pozornosti.***
- Pavlova radosť sa plní, keď počuje o jednote a vzájomnej podpore medzi veriacimi (2,2): ***naplňte moju radosť, aby ste jedno a to isté mysleli, jednu a tú istú lásku mali a boli sťa jedna duša...***;
- keď sám nemôže cestovať, má radosť z toho, že pošle iného brata, aby im doniesol správy (2,28.29): ***A tak som ho tým snažnejšie poslal, aby ste sa, keď ho uvidíte, zase radovali, a ja aby som mal menej zármutku. Prijmite ho teda v Pánovi s celou radosťou a majte takých v úcte...;***
- hoci ho možno očakáva mučenícka smrť pre Pána Ježiša, neplače: ***Ale ak aj budem vyliaty sťa liata obeť pri bitnej obeti a svätoslužbe vašej viery, radujem sa a spolu sa radujem so všetkými vami, a takisto sa aj vy radujte a spolu sa radujte so mnou...;***
- Pavol sa raduje v Pánovi a to radí, ba priam prikazuje svojím bratom (3,1; 4,4): ***Ostatne, moji bratia, radujte sa v Pánovi. Radujte sa v Pánovi vždycky, a zase len poviem: Radujte sa!*** Pavel bol usilovný aj v písaní. Túto podstatnú pravdu zopakoval hneď trikrát.

Radosť v Cirkvi Pána Ježiša je dôležitá a vážna vec. O tom svedčia aj texty piesní v spevníku Duchovné piesne. Téma radosti sa opakuje najmenej v päťdesiatich z nich.

Hoci to pre niektorých znie možno až prekvapujúco, v Európskej únii máme spoločnú hymnu a tá vychádza z Ódy na radosť.

Óda na radosť a hymna Európskej únie

Friedlich Schiller píše v básni Óda na radosť o radosti ako o božskom princípe, božskej iskre, považuje ju za ***„dcéru z raja"***, ktorá všetko oživuje a spája ľudí – Schiller píše, že skrze radosť „sa stanú všetci ľudia bratmi".

Ideu básne, vyjadrujúcej Schillerovu idealistickú víziu o bratstve celého ľudstva, zdieľal aj Ludwig van Beethoven a vo svojej poslednej 9. symfónii pretavil „Ódu na radosť" na veľkolepý záver tejto symfónie, v ***„evanjelium lásky, radosti a viery"***.

V roku 1972 Rada Európy vybrala Beethovenovu „Ódu na radosť" za svoju hymnu. Odvtedy bez slov, len v jazyku hudby, vyjadruje ideály slobody, mieru a solidarity.

Neskôr v roku 1985 bola predsedami vlád a hláv členských štátov Európskej únie schválená a prijatá za oficiálnu hymnu Európskej únie**. Vyjadruje hodnoty vlastné všetkým európskym štátom, oslavu zjednotenia pri uchovaní rôznorodosti a rozmanitosti jednotlivých členských štátov.**

JÁN ČÍŽ

Mám nevěřícího partnera

Bible vede věřící lidi jednoznačně k tomu, aby si brali za manžela či manželku věřícího člověka. Není to proto, že by považovala nevěřícího za někoho méněcenného – Pán Bůh si cení každého člověka, kterého stvořil stejně, neupřednostňuje nikoho a nikoho také nevylučuje. Je to především v zájmu věřícího člověka – aby byl uchráněn napětí a překážek, které takové nerovné jho s sebou zákonitě vždycky nese.

Přesto však za všech dob smíšená manželství existovala a existují dodnes. Důvody, jak a proč k tomu došlo, jsou různé. Existence manželství, kde je jedna strana věřící a druhá nevěřící, je prostě skutečností. Co teď s tím? Některé věřící tato skutečnost trápí a nevědí, co si s tím počít? Jaká je Boží vůle?

Boží plán s lidmi v manželství

Úplně první zmínka, která hovoří o Božím záměru stvořit člověka je pozoruhodná – přečtěme si ji velmi pozorně: „Učiňme člověka, aby byl naším obrazem podle naší podoby. Ať lidé panují nad mořskými rybami a nad nebeským ptactvem, nad zvířaty a nad celou zemí i nad každým plazem plazícím se po zemi.“ (1M 1,26) Jak Židé, tak i křesťané vyznávají, že Bůh je jen jeden. A přece tento Bůh, když se rozhodl stvořit lidi, mluví kupodivu ve množném čísle. Ne, to není omyl překladatele, tak tomu opravdu v originále Bible je. Pán Bůh tam o sobě mluví v množném čísle. Toto nám nepochopitelné tajemství nám tak trochu odhalil Ježíš Kristus svým stručným prohlášením: „Já a Otec jsme jedno.“ (J 10,30) A také tím, že svým učedníkům na konci svého života říká: „Přímluvce, Duch svatý, kterého pošle Otec ve jménu mém, ten vás naučí všemu a připomene vám všecko, co jsem vám řekl.“ (J 14,26) Podle slov Pána Ježíše nebyl a není užší vztah důvěry než právě mezi Otcem a Synem a Duchem svatým. Jediný Bůh se jeví jako společenství a sdílení zároveň, a tím jako plnost a jednota.

Pán Bůh stvořil člověka jako muže a ženu (1M 1,27), *aby byl jeho obrazem, stvořil ho, aby byl obrazem Božím, jako muže a ženu je stvořil.* Akt stvoření pak doplňuje Boží konstatování (2,18): *„Není dobré, aby člověk byl sám. Učiním mu pomoc jemu rovnou.“* Závěr zprávy o stvoření člověka říká (2,24): *„Proto opustí muž svého otce i matku a přilne ke své ženě a stanou se jedním tělem.“* Hospodin chtěl na této zemi vytvořit rozumně myslící bytosti, které by už svým samotným bytím odrážely a zobrazovaly Boha. Mimo jiné nejbližším a nejužším vzájemným vztahem. Proto je stvořil jako muže a ženu, aby si vzájemně pomáhali, vzájemně se doplňovali a vzájemně se sdíleli. Měli být podobně jako Pán Bůh jedinou bytostí. Bible píše: *„jedním tělem“*. To znamená, že si měli vzájemně rozumět, vzájemně se sdílet celou svou bytostí. Měli být jedno – v oblasti těla, duše i ducha. Zájmů i úkolů, radostí i starostí. Měli si být těmi nejbližšími bytostmi, na které je stoprocentní spolehnutí za všech okolností.

Realita života

Realita života je ovšem zcela jiná. Způsobil to pád člověka do hříchu a po něm už nic není takové, jaké to mělo být. U manželů často dojde k totální ztrátě vzájemné důvěry. Lidé spolu žijí, spí v jedné posteli, jezdí jedním autem, a přitom o tom druhém mnohdy nevědí téměř nic. Nevědí, co ho těší, co ho trápí. Některá spolužití jsou poznamenána neustálými hádkami, tahanicemi, podvody, nevěrou a nezřídka i násilím jednoho vůči druhému. Jeden chce *hot*,

druhý *čehý*. Proto se v našich zemích také každé druhé manželství rozvádí. To je také důvod, proč mnozí do manželství, jako závazného vzájemného vztahu, ani nevstupují. Jejich sobectví je mnohem větší než sympatie k druhému. Je nasnadě, že největšími oběťmi tohoto lidského sobectví jsou ti, kdo za to vůbec nemohou, jejich děti. Statistiky ukazují, že většina dětí z rozvedených manželství se později po uzavření sňatku také rozvádí.

Příčiny vzniku nerovných manželství

Bible vede následovníky Ježíše k tomu, aby uzavírali manželství s věřícím partnerem. Citát z 2K 6,14 je notoricky znám a připomínán: *„Nedejte se zapřáhnout do cizího jha spolu s nevěřícími! Co má společného spravedlnost s nepravostí? A jaké spolužití světla s temnotou?“* I když se toto místo zdaleka netýká jen manželského svazku, platí, že manželství se dá opravdu zobrazit jako společné tažení jha. Není to odsouzení a pohrdání nevěřícími – jde spíše o ochranu věřících před následky neuváženého rozhodnutí. Prorok Amos klade řečnickou otázku (Am 3,3): *„Půjdou spolu dva, jestliže se nedohodli?“* Ta se dá vztáhnout i na manžele. Bude-li chtít věřící následovat Pána, půjde s ním i jeho nevěřící partner? On to sice slibuje, ale jak to bude doopravdy? Sliby jsou mnohdy chyby! Křesťanovi bude záležet na tom, aby jeho děti poznaly Spasitele. Co na to nevěřící partner? Těch důvodů k rozporům a třenicím je mnohem více. Bible na řadě míst vede křesťany k tomu, aby si brali věřící partnery. To platí pro svobodné i pro vdovce a vdovy.

Přesto však existovala a existuje spousta smíšených manželství, kdy jeden z partnerů nesdílí víru toho druhého. Jak je to možné? Jsou v podstatě dva důvody, proč tomu tak je.

Jeden z nevěřících partnerů v manželství uvěří

Tento důvod zcela logicky nemůžeme ovlivnit. Stává se, že jeden z manželů během manželství uvěří v Krista. Byl by samozřejmě rád, kdyby uvěřil i jeho partner, ale nikdo z nás nemůže druhého člověka zachránit. Pro Krista se musí každý rozhodnout sám. Když jeden z manželů Ježíše přijme, začne se jejich životní směřování rozcházet. Věřící chce žít pro Krista, což jeho partner nechápe a nezřídka ani nechce akceptovat. Stává se, že nevěřící dokonce vidí

víru svého partnera jako ohrožení jejich společného manželství. Tady pak začíná „nerovné jho“.

Lidské selhání a prosazení vlastní vůle

Mnohdy je však příčina zcela jiná. Mladý křesťan či křesťanka se zamiluje do nevěřícího člověka. Navíc touha mladé ženy po partnerovi a mateřství sílí s ubíhajícími léty. Biologické hodiny tikají neúprosně a žádný vhodný křesťanský princ nepřichází. Když se pak objeví hezký, příjemný a sympatický člověk, který o ni má zájem, splňuje všechna kritéria až na to jedno: není věřící. A mladá dívka má nezměrnou víru, že se to všechno může změnit. Bude se přece za něho vroucně modlit a on jistě uvěří. Pán Bůh přece chce, aby byli všichni lidé spaseni... Nic nepomáhají rady a varování. Dívka si je vykládá jako závist a nepřejícnost. Samozřejmě u mužů je to podobné. I oni vnímají varování jako nepřejícnost. I oni často věří, že se jejich dívka určitě změní, vždyť má pro to předpoklady...

Jenže po svatbě obvykle dojde k vystřízlivění podle rčení: „Když ptáčka lapají, pěkně mu zpívají.“ Člověk se dovede přetvařovat, když mu o něco jde. Dosáhne-li svého, ztrácí potřebu se dál přetvařovat. Znám křesťanky, které pak s pláčem vyznávaly, že už den po svatbě poznaly, jak moc se mýlily. Vztah pak získá podobu „nerovného jha“, bez perspektivy, že se to změní. Pokud se nechtějí rozvádět, což by jako křesťané neměli, trvá manželský závazek, dokud ho smrt nerozdělí. Platí přece (Mt 19,6; Mk 10,9): „co Bůh spojil, člověk nerozlučuj!“ Pán Bůh bere naše rozhodnutí vážně a manželství, které uzavřeme, byť i v rozporu s tím, co Božím lidem doporučil, respektuje a dává mu svou pečeť.

Co s tím?

Vzniklé nerovné jho je mnohdy nepříjemné. Když na člověka začne doléhat jeho tíha, přichází pokušitel s nápadem, že nejlepší by bylo jho zlomit. Nemáme ho přece táhnout!

Rád bych třikrát podtrhl, že rozvod není řešení! Pán Bůh má totiž rozvody v nenávisti. Jen si přečtěte, co na toto téma říká prorok Malachiáš (2,14-16): *„Hospodin je svědkem mezi tebou a ženou tvého mládí, vůči níž ses zachoval věrolomně, ačkoli je to tvá družka a žena podle smlouvy. Což on neučinil člověka jednoho a nedal mu částku ducha? Oč má ten jeden usilovat? O Boží potomstvo. Střeste svého ducha, nikdo ať se nezachová věrolomně k ženě svého mládí. Každý ať nenávidí rozvod, praví Hospodin.“* Je úplně jedno, jak jsi k nevěřícímu partneru přišel, ať to bylo nezaviněně anebo tvým selháním. Pán Bůh totiž počítá i s naším selháním. On odpouští, když mu je vyznáme a dovede předivným způsobem využít i zcela zpackaný život ke své slávě, pokud mu k tomu dáme příležitost. Pán Bůh počítal s tím, že si lidé přes všechna varování budou brát nevěřící partnery. A nezatratí nás za to! To by mělo být povzbuzením pro ty, kdo si svůj omyl uvědomili a jsou zoufalí. Říkám povzbuzením, ne povolením a tolerancí, jakoby na nezrušitelnosti manželství nezáleželo. Záleží!

Co tedy máme dělat, když jsme selhali?

Přijmout svého partnera jako novou výzvu k opravdové lásce

Apoštol Pavel dává jasné pokyny i pro věřící, kteří mají nevěřící partnery. Píše nám (1K 7,12-14): *„Ostatním pravím já, a ne už Pán: Má-li někdo z bratří ženu nevěřící a ona je ochotna s ním zůstat, ať ji neopouští. A má-li žena muže nevěřícího a on je ochoten s ní zůstat, ať ho neopouští. Nevěřící muž je totiž posvěcen manželstvím s věřící ženou a nevěřící žena manželstvím s věřícím mužem, jinak by vaše děti byly nečisté; jsou však přece svaté!“* O kousek dál uvádí důvod, proč máme žít spolu jako manželé se všemi „právy a povinnostmi“ (v. 16): *„Víš snad, ženo, zda se ti podaří přivést muže ke spáse? Víš snad, muži, zda se ti podaří přivést ženu ke spáse?“* Z kontextu plyne, že sice nemáme jistotu, zda se nám to podaří, ale naším úkolem a posláním je, vést partnera ke Kristu. Pán Bůh se může slitovat. Zkušenosti ukazují, že nevěřící partner/ka může i po složité cestě Krista časem přijmout. Ne nátlakem, jak píše i Petr (1Pt 3,1-2.7): *„Stejně i vy ženy, podřizujte se svým mužům; i když se někteří z nich vzpírají Božímu slovu, můžete je beze slov získat svým jednáním, když uvidí váš čistý život v bázni Boží“ ... „Stejně i muži: když žijete se svými ženami, mějte pro ně porozumění, že jsou slabší; a prokazujte jim úctu...“* Nevěřící partneři potřebují především prožít lásku svých věřících protějšků. Potřebují vidět, že křesťanům na dobrém vztahu opravdu záleží. Moralizování a poučování nepomáhá. To, co oslovuje, je prostě vydané svědectví a život opravdové, obětavé, trpělivé a nesobecké lásky. Satan se stará o to, aby nevěřící partner viděl v Kristu konkurenta. Potřebují poznat, že Kristus má rád právě tak i je a že vaše rozhodnutí pro Krista na manželském vztahu nic nemění.

Kdy přichází v úvahu rozvod?

Pán Bůh rozvod nenávidí, a proto by křesťan nikdy neměl být tím, kdo rozvod iniciuje. Měli bychom usilovat o zachování manželství, zejména máme-li děti, které rozvodem vždycky utrpí těžké škody. Existuje však jeden důvod, pro který je rozvod s nevěřícím partnerem přípustný. Pavel to popisuje takto (1K 7,15): *„Chce-li nevěřící odejít, ať odejde. Věřící nejsou v takových případech vázáni. Bůh nás povolal k pokoji.“* Pokud nevěřící sám nechce nadále setrvat v manželském svazku, máme ho nechat odejít, zejména vede-li vzájemné soužití k nepokojům a hádkám. V žádném případě to ale není podnětem k uzavírání nového svazku. Láska totiž také trpělivě čeká – třeba si to ještě rozmyslí a vrátí se. Křesťan by neměl být tím, kdo zavře cestu k návratu. Vím, v životě je to těžké. Život utíká a naše šance časem mizí. Ale kdo věří, nebude kvapit.

Může církev pomoci?

Pamatuji si, že před lety znamenal sňatek s nevěřícím partnerem ztrátu společenství. Ti, kdo se takto prohřešili, byli veřejně „dáni do kázně“, což znamenalo, že nemohli „mít účast“ na Večeři Páně. Vím, že postup našich otců byl motivován jejich bázní před Pánem Bohem a touhou po svatosti Božího lidu. Proto jsem dalek toho, abych jejich postoj odsuzoval nebo kritizoval. Byl dán dobou, ve které žili. Následkem jejich postoje bylo, že řada věřících pak opustila společenství. Žili dlouhá léta sami. Neměli sílu být černými ovcemi. Museli bojovat své boje sami v ústraní a bez společenství a to je velmi těžké. Není divu, že pak jejich víra skomírala a chřadla. Není divu, že jejich děti pak už o Pánu Bohu nic nevěděly.

Vzít si vědomě nevěřícího partnera je v rozporu s Boží vůlí. To se nemění ani v dnešní době, kdy se vztahy mezi mužem a ženou oproti minulosti zásadně změnily. Povinností starších sborů a pastýřů zůstává, aby před “nerovným jhem” varovali. Protože neposlušnost se zde obvykle krutě vymstí. Až bolestná zkušenost člověka přesvědčí, že chybil. Ale to už je většinou pozdě. Ve stavu zamilovanosti jsme k připomínkám a radám druhých hluší. Neslyšíme, nevnímáme, nereagujeme. Růžové brýle a vzbouřené hormony brání zralému úsudku.

Citlivým úkolem starších je bdít nad stádem. Tento úkol je často spojen s kázní a omezením křesťanských aktivit po dobu, kdy lidé nežijí tak, jak nás to učí Bible. Jejich další služba by byla „kontraproduktivní“. Zde neexistuje šablona jak postupovat. Je to odpovědnost starších před Pánem i církví. Nikdy ale nezapomeňme, že cílem kázně není potrestat, nýbrž napravit.

Jde o to, aby církev dokázala takovým lidem podat pomocnou ruku, uměla hledat zatoulané a zaběhlé ovečky a ovázat jejich rány. Pamatujme na to, že jsou to předně oni, kdo si nesou důsledky své neposlušnosti a musí se s nimi vyrovnávat, mnohdy po celý svůj další život. Svými dopady je to oproti jiným hříchům mnohem závažnější, protože už není cesta zpět. Nebuďme těmi, kdo sypou do rány sůl nebo ji polévají octem slov odsouzení a výčitek. Buďme těmi, kdo dovedou zraněné provázet těžkými situacemi. Potřebují místo, kde si mohou vylít srdce. To ale předpokládá lásku a přijetí. Jde o to, abychom bratra či sestru získali, ne ztratili či dokonce zatratili.

TOMÁŠ PALA

Ján Kučera Texty '82

Nie som typ človeka, ktorý by čítal poéziu. Ešte nedávno by som mohla tvrdiť, že som nikdy v živote neprečítala žiadnu zbierku básní. Len príležitostne, tu a tam, zopár veršov.

Ale jedného dňa som sa pustila do spravovania webovej stránky, na ktorú som začala vkladať rôzne texty od rôznych autorov. Medzi iným aj básne. A vtedy som sa do niektorých z nich začítala. Neskôr som siahla aj po celej zbierke básní od – verím, že všetkým čitateľom dobre známeho – autora Jána Kučeru, ktorého si náš Pán koncom tohto leta náhle povolal do nebeského domova. Mala som v rukách jeho zbierky „Pozri sa hore, človek", „Projekt 2000", no najdlhšie mi v nich zostala zbierka „Texty 82". Zaujala ma natoľko, že som ju dokonca ja – nečitateľ poézie – prečítala úplne celú, od prvej básne až po poslednú.

Ráno, keď zazvoní budík, nepatrím k tým, ktorí okamžite vyskočia z postele a s chuťou sa pustia do práce. Potrebujem takých 15 – 20 minút, kým moje telo pochopí, že treba naozaj vstávať a za ten čas si vždy niečo prečítam. A tak som v týchto ranných chvíľkach zopár týždňov brala do rúk okrem Biblie a denného čítania aj spomínanú zbierku básní.

Nevyznám sa v poézii, neodvážim sa posudzovať alebo hodnotiť akúkoľvek básnickú tvorbu. Dovolím si však povedať aspoň toľko, že táto zbierka ma oslovila akousi ľahkosťou, jednoduchosťou a úprimnosťou, čím ma chytila za srdce. A predovšetkým som z týchto básni cítila pevnú vieru a živú nádej smerujúcu k nášmu nebeskému Otcovi a nášmu Spasiteľovi, Pánovi Ježišovi Kristovi. Každá báseň v tejto zbierke začína biblickým veršom, ktorý je akýmsi zvýraznením jej obsahu alebo posolstva.

V našom uponáhľanom a ustarostenom svete boli tieto básne pre mňa príjemným osviežením a naladením do nového dňa. A okrem toho som si pri čítaní zbierky „Texty 82" uvedomila, ku koľkým piesňam, ktoré tak rada hrávam, zložil text práve Ján Kučera.

Už Pánov príchod blízko je

Hľa, prídem skoro... (Zjavenie 22,12)

Už Pánov príchod blízko je,
cieľ slávny vidno už.
Beh viery v záver smeruje:
stráž vernú, Cirkev, drž!
Len ešte málo zápasov
a nový svitne deň:
Pán bude sluhov odmieňať,
túh krásnych splní sen.

Dnes ešte máme starosti,
aj zdravie uniká.
Tak málo býva radostí,
duch v núdzi často lká.
Však skoro zájdu mrákavy,
svit slnka zažiari.
Viac nebude sĺz, bolestí,
len úsmev na tvári.

Tak hotujme sa k odchodu,
deň slávny svitá nám:
v ňom dosiahneme slobodu,
keď príde pre nás Pán.
Nám príde skoro v ústrety,
by skončil súženia.
On požehnania začne žeň,
v cieľ spásy prijme nás.

(Ján Kučera, Texty 82,
upravené pre Duchovné piesne, č. 340)

Ani si neviem predstaviť

...očakávajúc splnenie blahoslavenej nádeje...
(Títovi 2,13)

Ani si neviem predstaviť
Otcovu, Božiu tvár.
Ako sa v prúde Jeho slov
rozvíja vonná jar.

Ani si neviem predstaviť
zo zlata, periel chrám,
kde bolesť, smútok odlietli,
spasených zneje žalm.

Ani si neviem predstaviť
ako to bude tam,
Pán keď ma domov zavolá
k nadhviezdnym výšinám.

Ani si neviem predstaviť
čo všetko čaká ma,
aká len krása úžasná,
na zemi neznáma.

Viem iba jedno, jediné –
- krajšieho miesta niet!
Bude tam predsa Pán Ježiš
uprostred večných liet.

Hoci tak mnoho uvidím,
najradšej budem s Ním.
Pridám sa k Jeho oslave
k zástupom nebeským.

(Ján Kučera, Texty 82)

Brata Jána Kučeru som nejako bližšie nepoznala. Nemala som veľa príležitostí stretnúť sa s ním osobne. Poznám ho skôr cez jeho texty, za ktoré som Bohu úprimne vďačná. On už oslavuje Pána tam hore, doma v nebesiach. A my sa môžeme k tejto oslave pridať aj vďaka jeho básňam.

JANA ČÍŽOVÁ

Moje znovuzrodenie

Milí bratia a sestry, pri príležitosti môjho krstu mám veľkú túžbu podeliť sa s vami o radosť z toho, ako ma Pán Ježiš našiel a pritiahol k sebe.

Žila som s pocitom hľadania

Pochádzam z evanjelickej rodiny. Do kostola sme chodili približne každé dva týždne a doma sme sa modlili len na Vianoce. Božie slovo som si síce občas čítavala, ale bolo to štýlom: toto poznám, tomuto nerozumiem, toto bolo kedysi a dnes to už neplatí... Celý život som žila s pocitom hľadania. Stále mi niečo chýbalo, no nevedela som, čo. Chodila som na spovede, prosievala som Pána o odpustenie hriechov, ale naplnenie som nenašla a ani istotu odpustenia. A už jeden – dva dni po spovedi som zase cítila bremeno hriechu a bála sa smrti. V roku 2009 som sa vydala za manžela, ktorý je katolík. Občas som chodievala do kostola spolu s ním dúfajúc, že ak je toto tá pravá cirkev, ako o sebe hovoria, tak tam snáď nájdem niečo viac. Ale nestalo sa. Nevedela som, že na tomto svete môže existovať istota spasenia. Nevedela som, čo je to znovuzrodenie, že ho potrebujem prežiť, ani ako to dosiahnuť. V kostoloch v mojom okolí, do ktorých som chodila, sa to nespomínalo, neučilo.

Bola som na dne

V máji 2010 sa nám narodila naša staršia dcérka Aďka. Ale po očkovaní v pätnástich mesiacoch sa začala správať ako autista. Prestala si všímať ľudí, prestala bľabotať, stratila očný kontakt... Bolo to veľmi ťažké obdobie. Lekári nič nerobili, pretože táto diagnóza sa u malých detí stanovuje ťažko. A tak sme museli počkať, kým bude mať Aďka tri roky. Veľmi som sa trápila, brala som to ako trest od Boha za všetko zlé, čo som kedy urobila. (Dnes viem, že to bolo veľmi nesprávne.) Bola som dosť na dne, psychicky aj fyzicky. Večery som celé preplakala a stále som sa za Aďku modlila, aby jej Boh pomohol, aby ju uzdravil. Vtedy som nechápala, že Božia vôľa je celkom iná.

Neuveriteľný zážitok

V tom čase som už poznala Janku Š.. Verím, že naše stretnutie zariadil jedine Pán Ježiš. Cez internet som zháňala sponky na zapínanie látkových plienok a Janka ich predávala. Stretli sme sa, sponky som kúpila a odvtedy sa pravidelne stretávame. O Bohu sme sa zo začiatku nejako nerozprávali, len občas Janka prehodila jednu – dve vety. Bolo na nej vidieť, že je iná, no na detaily

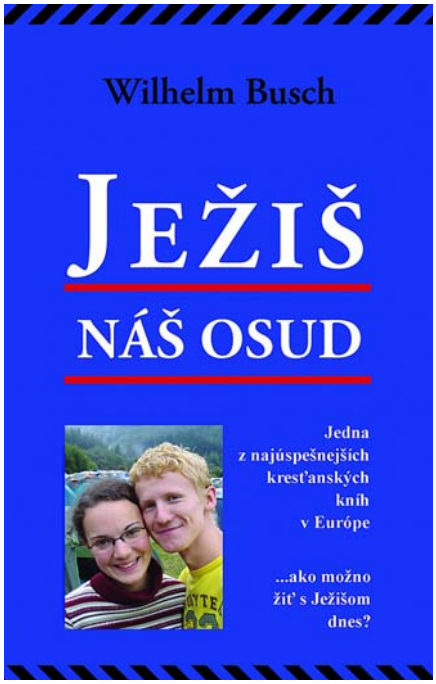

som sa nevypytovala. Raz mi porozprávala svoje svedectvo ako prijala Pána Ježiša a to bol pre mňa neuveriteľný zážitok. Nikdy som nič podobné nepočula. Aj ja som chcela niečo také zažiť.

Pohladenie od Boha

Niekoľko mesiacov na to som sa opäť modlila za Aďku, zase v stave beznádeje, a vtedy som povedala Pánovi Ježišovi: „Verím Ti, Pane." V tom som pocítila neuveriteľne krásny pocit, bolo to ako pohladenie od samotného Boha, ako keby sa ma dotkol. Neviem to ani opísať. Keď mi bolo ťažko, často som spomínala na tento okamih a vždy ma veľmi povzbudil. To mohla mať Aďka možno dva a pol roka.

Starostí pribudlo

Po Aďkiných tretích narodeninách sme s ňou začali chodiť po mnohých vyšetreniach. Narodila sa nám druhá dcéra Emka a starostí ešte pribudlo. Čas plynul a všetky moje modlitby boli stále zamerané na Aďku, aby sa jej stav zlepšil.

Pokánie a radosť, ktoré som nikdy predtým nezažila

V januári 2015 mi Janka požičala knihu „Ježiš náš osud" od Wilhelma Buscha. Začala som ju čítať a našla tam neuveriteľne veľa odpovedí na moje otázky. Bolo tam napísané aj to, ako získať spasenie, boli tam konkrétne modlitby, verše z Božieho Slova. Našla som tam návod na znovuzrodenie. Odložila som knihu a z celého srdca som prosila Pána Ježiša o odpustenie hriechov a povedala som Mu, aby si zobral môj život, som iba Jeho, len Jemu verím, On je môj Pán. Také pokánie som nikdy predtým nezažila a ani nemohla, lebo len Pán Ježiš môže takéto niečo v nás spôsobiť, sami toho nie sme schopní. Z očí mi tiekli slzy a zrazu som si bola istá, že mi moje hriechy odpustil. Dostala som obrovskú radosť a tú radosť mám dodnes. Radosť, ktorú nám môže dať jedine Pán Ježiš. Radosť aj v trápení. Neutíchajúcu radosť. Vtedy som nevedela, čo sa so mnou stalo. Až s odstupom času mi Pán ukázal, že to, čo som zažila, bolo znovuzrodenie, ako o tom hovorí v rozhovore s Nikodémom (Jn 3,7): ***„Musíte sa narodiť znova."***

Zrazu som začala rozumieť a žasnúť

Okrem veľkej radosti a istoty odpustenia hriechov som dostala veľkú chuť čítať Božie slovo. Zrazu som mu rozumela a brala ho úplne inak, akoby to všetko Pán Boh hovoril mne. Akoby celá Biblia bola napísaná priamo pre mňa. Neprestávala som nad tým žasnúť. Viem, že to nie je zo mňa, to Boží Duch ma odvtedy skrze Božie slovo vedie, učí, upozorňuje, napomína, potešuje...

„Ale Tešiteľ, Svätý Duch, ktorého pošle Otec v mojom mene, ten vás naučí všetkému a pripomenie vám všetko, čo som vám povedal." (Jn 14,26)

„Ale keď sa zjavila dobrota a ľudomilnosť nášho Spasiteľa Boha, nie zo skutkov spravodlivosti, ktoré by sme asi my boli činili, ale podľa svojho milosrdenstva nás spasil kúpeľom opätovného

Zo seminára na misijnej konferencii v Modre

splodenia a obnovením Svätého Ducha, ktorého vylial na nás bohato skrze Ježiša Krista, nášho Spasiteľa, aby sme súc ospravedlnení jeho milosťou boli dedičmi podľa nádeje večného života." (Tít 3,4-7)

Dokázala som poďakovať za našu Aďku, za všetko to trápenie. Keby nebolo jej, nikdy by som sa tak nepokorila.

Posilnenie viery v pochybnostiach

No prešlo asi pol roka a ja som stále mala pochybnosti, či som skutočne Božím dieťaťom. Nevedela som to pochopiť. Tak som sa jeden večer na to spýtala Pána, otvorila som Bibliu a tam bolo napísané ***(Rim 8,14 – podľa kat. prekladu)***: ***„Veď všetci, ktorých vedie Boží Duch, sú Božími synmi."*** A nad tým nadpis: ***„Sme Božie deti".*** Pre mňa to bolo ako zázrak. Pán ma utvrdil, že som Božím dieťaťom a moja radosť sa ešte zväčšila. Stalo sa to 29. júna 2015.

Hľadanie spoločenstva - kde je moje miesto?

Potom sa objavila neistota, kam vlastne patrím, do ktorého spoločenstva, do ktorého kostola? V tom čase som chodila aj do evanjelického, aj do katolíckeho. Pýtala som sa Pána Boha, kde je moje miesto? Zašla som najskôr do miestneho evanjelického kostola, kam som predtým chodievala. Ale necítila som tam nič, len prázdnotu. O týždeň neskôr som išla do katolíckeho kostola a tam som sa cítila otrasne. Pán ma odtiaľ ťahal preč. Ukázal mi, že modlenie sa k Márii je modlárstvo, ako aj klaňanie sa sochám a obrazom, že farár nemôže odpúšťať hriechy a veľa ďalších vecí. Zostala som zmätená, čo teraz, kam ja vlastne pôjdem? Spýtala som sa Janky, kam chodí ona a či tam môžem ísť aj ja. A tak som v júni 2015 prišla do Kresťanského zboru, kde ma všetci nádherne privítali a prijali medzi seba. S niektorými som sa začala stretávať, písať si a tie stretnutia, maily, esemesky... sú vždy požehnané, plné pokoja, poučenia, povzbudenia od Pána. Veľká vďaka Jemu za nich všetkých.

Pocit prázdnoty a odpoveď na ňu

Cez Vianoce 2015 a na Nový rok sme boli na návštevách u rodičov a svokrovcov. Povedala som si, že predsa aj v kostole sa káže Božie slovo a nemôže byť nič zlé na tom, keď tam cez sviatky zájdem. Tak som šla, ale Pán mi zase ukazoval, že tam nie je moje miesto. Po sviatkoch, keď sme sa vrátili domov, cítila som strašnú prázdnotu. Zľakla som sa, volala som k Bohu, ale nič sa nedialo. Čítala som Božie slovo, ale nič mi nehovorilo. Bolo mi z toho do plaču. Až keď ma Janka zavolala na spievanie s detičkami, po stretnutí s nimi prázdnota zmizla. Pýtala som sa Pána, čo tá prázdnota znamenala a skrze Božie slovo som dostala odpoveď (2Kor 6,14-16): ***„Neťahajte cudzieho jarma s neveriacimi. Lebo čo má spoločného spravodlivosť s neprávosťou? Alebo aké je obecenstvo svetla s temnosťou? A aký súhlas Krista s Beliálom? Alebo aký má podiel verný s neverným? A aká je zhoda medzi chrámom Božím a medzi modlami? Lebo veď vy ste chrámom živého Boha..."*** Pochopila som, že už ***„nežijem ja, ale žije vo mne Kristus"*** (Gal 2,20) a že som ***„novým stvorením; drievne pominulo, hľa, všetko je nové"*** (2Kor 5,17).

Beznádej ustupuje radosti, že už na nič nie som sama

Čo sa týka Aďky, teraz v marci nám stanovili konečnú diagnózu: vysokofunkčný autizmus. Je to tá ľahšia forma autizmu. V niečom je veľmi nadaná, v niečom zase pozadu. Má problém najmä s komunikáciou, ale trénovaním sa to lepší. Čaká nás ešte dlhá cesta učenia sa, ale tak to má byť, tak to Pán chce. Keď nám stanovili diagnózu, večer po vyšetrení na mňa opäť začal doliehať pocit beznádeje. Ale zobrala som do rúk Bibliu a začala čítať list Židom. Pán ma nádherne upokojoval a pri slovách: ***„naučil sa poslušnosti z toho, čo trpel"*** (Žd 5,8) mi bolo jasné, že ma týmto trápením vychováva. Beznádej zrazu zmizla a ja som išla spať s pocitom radosti. Nechápala som to, inokedy som sa po takýchto vyšetreniach spamätávala aj niekoľko týždňov a teraz to bolo za niekoľko minút preč. Zistila som, že na to nie som sama, že už na nič nie som sama, že Pán ma prevedie cez všetko, len Mu nesmiem brániť. Tá diagnóza tu bude stále, aj stres, ale už viem, kam to mám všetko zložiť a sám Pán všetko vykoná. Je to pre mňa úžasné zistenie. Verila som tomu už aj predtým, ale dokiaľ som to neprežila, nebolo to pre mňa skutočnou realitou. Prvoradé, o čo dnes pre Aďku prosím je, aby raz bola schopná prijať Božiu lásku a otvoriť Mu svoje srdce.

Vaša sestra v Pánovi Ježišovi

JANKA M.

Ctnosti Skromnost

11. díl

„Hrabivost je dobrá“ – stálo 24. března 1997 v reportáži zpravodajského magazínu „Der Spiegel“ (13/1997). Dne 13. února 2010 stálo na titulní stránce téhož časopisu: „Triumf hříchu. O chtíči, chamtivosti a dalších pokušeních“ (Spiegel 7/2010). Mezi oběma vydáními bylo několik finančních krizí, jejichž následky nás dodnes zaměstnávají. To, že láska k penězům *„je kořenem všeho zla“*, jak dnes konstatuje spousta časopisů, bylo zmíněno již v Prvním listu Timoteovi 6,10, tedy v dopise z poloviny 1. století. Ten lakomství a touhu po penězích označil jako neřest, kterou je nutno brát vážně. Může vést k odpadnutí od víry. Proto je jedním z důležitých kritérií pro duchovní vůdce, aby se v této oblasti nedali svést. Vůdce nemá být: *„hrabivý“* (1Tm 3,3), *„nemá být... ziskuchtivý“* (Tt 1,7) a také nemá vykonávat svůj pastýřský úřad *„z nízké zištnosti“* (1Pt 5,1). Je to ostatně jediné kritérium, které se vyskytuje ve všech třech seznamech vlastností staršího/dohlížitele (1Tm 3,1-7; Tt 1,5-9; 1Pt 5,1-3). To, co se dnes mnohdy žádá, aby do představenstev nebyli povoláváni hrabiví lidé, je jasně formulováno již v Novém zákoně.

Kultivování ziskuchtivosti

Otázka zní: dokáže vůbec náš hospodářský systém fungovat bez ziskuchtivosti? Ve filmu „Wall Street“ z roku 1987 jsou osobě Gordona Gecka vložena do úst slova: „Greed – for lack off a better word – is good. Greed is right. Greed works“ (tzn. „Chamtivost – při nedostatku lepšího slova – je dobrá. Chamtivost je správná. Chamtivost funguje“, v Balot 2001:20). I když je chamtivost v současnosti veřejně pranýřována, zvažme: Nejsou Gekova slova sice nehezké, ale přesto čestné hodnocení?

Albach, profesor podnikové ekonomiky, píše k základnímu lidskému obrazu v jeho oboru: „Moderní mikroekonomika vychází z člověka, unášeného neomezenou chamtivostí, jako normálního stavu“ (Albach 2003:37).

Tržní hospodářství funguje na předpokladu, že lidé chtějí mít stále více. Bez tohoto „chtít mít stále více“ není žádný růst. Bez nenasytnosti není žádné tržní hospodářství. Protože plánované hospodářství zaniklo, zůstává zdánlivě jen tržní hospodářství jako jediný hospodářský systém. Následně tedy potřebujeme touhu mít, minimálně jako teoretický předpoklad pro fungování hospodářství. To, že nenasytnost bohatých zemí a stále větší propast mezi chudými a bohatými brání pokojnému spolužití chudých a bohatých zemí na naší planetě, je očividné (Boff 2009).

Co teď může dělat jednotlivec? Jak se on/ona může vyvarovat chamtivosti? K tomu stojí zato si přečíst vyjádření sociologa Sofského: „Někdy je chamtivý člověk napaden jakousi loveckou horečkou. Blízké naplnění jeho snu ho jakoby elektrizuje. Za každou cenu chce uchvátit kořist. Jeho smysly jsou napjaté,... v každém okamžiku může nastat chvíle, jedinečná příležitost, na kterou tak dlouho čekal“ (Sofsky 2009:121).

Kdo už někdy byl na nějaké aukci, účastnil se elektronické dražby anebo vyhledával ojeté auto, asi tuto loveckou horečku zná. Protože zde každá nabídka je jen jednou, hrozí stále nebezpečí, že propaseme tu nejlepší šanci. A proto je člověk v časové tísni: „Chamtivost spěchá. Upřednostňuje rychlý prodej, rychlý nárůst, okamžité rozhodnutí“ (:121).

Těžké je to ovšem, když se tato lovecká horečka stává životním principem. Protože i po úspěšné honbě je lovecká vášeň utišena jen na chvíli. „Sotva je objekt dosažen, ztrácí svou přitažlivost“ (:122). Proto tedy nemůže být chamtivost nikdy uspokojena. „Chamtivost je nenasytná. Nemá konce. Sbírka nikdy není úplná, stav konta není nikdy dostatečně vysoký“ (:122).

Toto poznání měl již Kazatel ve Starém zákoně: „Kdo miluje peníze, peněz se nenasytí, kdo miluje bohatství, nemá nikdy dosti“ (Kaz 5,9). Frankfurtská prognostická rada (2009) to zdůvodňuje sedmi tezemi pro neuroekonomii, propojení mezi neurovědou a ekonomickými vědami. Její druhá teze zní: „Člověk reaguje na okamžitý zisk anebo na vyhlídku na peníze stejně jako na kokain“ (Frankfurter Zukunftsrat 2009).

Dá se změřit, že při pohledu na peníze, hazardní hry či na kokain jsou aktivovány tytéž části mozku. Stejně jako je u drogově závislého vyřazen rozum, vidí-li drogy, je u mnoha lidí vyřazen z činnosti rozum, objeví-li se mu ve výhledu neobyčejně vysoký zisk. To vysvětluje, proč někteří lidé investují do finančních produktů, jejichž pochybnost a křehkost pak – až je hlava opět jasná – mohou lehce rozeznat. Jestliže člověk reaguje na peníze jako na drogy – je to logické, že chamtivé jednání činí člověka závislým, tak zní třetí teze frankfurtské prognostické rady.

V podnikání a také dokonce v církevních společenstvích se nenasytnost často kultivuje. Je jedno, jak byl minulý rok dobrý, vždy si lidé kladou za cíl, aby se obrat zvýšil. Proč vlastně? Nemohli bychom být spokojeni i s tím, že si obrat udržíme, pokud s tím můžeme pokrýt všechny své závazky (platy, nájmy, daně, atd.)? Souhrn nástrojů, jejichž použití konečně vede k dozrání konečného cíle, jako je „růst o 5,54%“, zastírá šikovně, že jeho základem je nesporný příkaz: Tržby musí růst, růst, růst.

Co říká o skromnosti a nenasytnosti Bible?

Velmi jasná je pasáž v 1Tm 6,6-10: „ Zbožnost, která se spokojí s tím, co má, je už sama velké bohatství. Nic jsme si totiž na svět nepřinesli, a také si nic nemůžeme odnést. Máme-li jídlo a oděv, spokojme se s tím. Kdo chce být bohatý, upadá do osidel pokušení a do mnoha nerozumných a škodlivých tužeb, které strhují lidi do zkázy a záhuby, Kořenem všeho toho zla je láska k penězům...“

Zde použitý pojem autarkeia (spokojenost) hrála velkou roli u stoiků. Stoická etika považovala (spokojenost s tím, co mám) za ztělesnění všech ctností. Tak chválili Sokrata, že byl „spokojený a zbožný“ (Siede 1990:499). To, že si 1Tm 6,6 očividně vypůjčil od stoiků a že klade do úzké souvislosti Boží bázeň a skromnost, může překvapit. Patří to však k novozákonnímu tenoru, k hlavní myšlence. Předně učí Ko 3,5 a Ef 5,5 jasně: „hrabivost je modloslužbu

bou“. (Rosner 2000). Za druhé – člověk nemůže sloužit současně Bohu i mamonu (Mt 6,25). Spokojenost tedy je něčím, co křesťan může mít nebo nemít, ale ne-spokojenost, tedy nenasytnost stojí jen v rozporu s křesťanstvím.

Pavel charakterizuje svůj vlastní životní styl ve Fp 4,11 slovy „naučil jsem se být spokojen s tím, co mám“. Stejný pojem se používá v L 3,14, kde Jan Křtitel vybízí vojáky: „spokojte se se svým žoldem“ a nikoho neutiskujte. A Židům 13,5 učí podobně jako pasáž z listu Timoteovi: „Nedejte se vést láskou k penězům; buďte spokojeni s tím, co máte“. Stoická a stejně i křesťanská etika vybízí k tomu, abychom se spokojili s tím, co nám bylo přiděleno osudem (stoikové) anebo Bohem (židovsko-křesťanská etika), pokud máme pokryty základní životní potřeby jako oblečení a pokrm. Komu se to podaří, je imunní před neřestí lásky k penězům.

Spokojit se vědomě s méně

Podle teorie nauky o tržním hospodářství cena vyplývá z průsečíku křivek nabídky a poptávky. To platí pro výrobky ale i pro mzdy. Proto je považován za hlupáka každý, jestliže si za svůj pracovní výkon nevydělá to, co „nabízí trh“. (Doslovně takto hájil jeden top manažer svou astronomickou mzdu). Vezměme to tak, že člověk by byl jako poskytovatel ve šťastné situaci, když by dosáhl cenu, výrazně přesahující vlastní náklady. Mohl by se přesto spokojit s tím, že by si vzal jen tolik, co stačí na přežití podniku (včetně snad nezbytných investicí do budoucna)?

Často je to srovnávání s jinými, co člověka činí nespokojeným s vlastním majetkem. Nové auto souseda se stává pokušením, protože jen srovnáváním s jinými si uvědomujeme, jak je naše vlastní auto staré. Desáté přikázání cílí na přání mít něco, co patří jinému: „Nebudeš dychtit po domě svého bližního. Nebudeš dychtit po ženě svého bližního ani po jeho otroku ani po jeho otrokyni ani po jeho býku ani po jeho oslu, vůbec po ničem, co patří tvému bližnímu“ (2M 20,17).

Mohli bychom doplnit: Nebudeš závidět svému bližnímu jeho auto, jeho bankovní konto, jeho důchodové zabezpečení atd. Zatímco ostatní přikázání Dekalogu se týkají především vnějšího chování (nevraždit, necizoložit, nekrást) – a teprve v Kázání na hoře se vztahují na vnitřního člověka (Mt 5,28) – desáté přikázání cílí na vnitřního člověka: nebudeš závidět. Jinými slovy: Spokoj se s tím, co máš.

Tři tipy k praktickému procvičení

1. Především je nutno zmínit „orientaci nahoru“. Tato rada předchází v Ko 3,3 varování, že „lakomství je modlářství“: „Myslete na to, co je nahoře!“ A Žd 13,5 předsazuje před výzvu, abychom se spokojili s tím, co máme, jako motivaci: „Vždyť Bůh řekl: Nikdy tě neopustím a nikdy se tě nezřeknu.“ Bůh nám slibuje plnost. Bez perspektivy věčnosti je člověk pod tlakem, že si bude chtít co nejvíc „vzít s sebou“. Perspektiva věčnosti nás může osvobodit od toho, abychom toho chtěli mít co nejvíc (chamtivost) a co nejméně dát (lakomství).
2. Spokojit se přinejmenším přesně s tím, že se spokojíme s méně, než si můžeme dovolit. Papež František zde dává svým životním stylem příkladné důrazy. Jako biskup v Buenos Aires se zřekl lecčeho, co mu náleželo, jezdíval raději autobusem než limuzínou s řidičem, spokojil se s lety v obchodní třídě. Možná, že se při nákupu vašeho příštího auta spokojíte s cenově levnějším modelem, i když byste si mohli dovolit koupit lepší.
3. Rozhodnout se bojovat proti závisti. Často je to závist jiným tím, co nám brání spokojit se s tím, co máme. Ale kdo závidí jiným, škodí sám sobě (Haubl 2009). Již lidové přísloví říká, že „závist plodí trápení“ anebo se také říká: „Ten se užírá závistí“. Závist je znakem sobectví – a tím protikladem sebelásky. Kdo porušuje desáté přikázání, škodí především sám sobě. Závist vyvěrá často z ideologie „rovnostářství“. Domněnka, že se druhému vede finančně lépe, vede k pocitu: „Bohatství tohoto světa jsou rozdělena nespravedlivě, a já jsem dostal příliš málo!“ Ale život je takový! Ani finanční bohatství, ani vlastnosti, jako je krása, inteligence nebo obdarování nejsou rozdělována spravedlivě všem stejným dílem. A ničíme sami sebe, pobíháme-li životem s pocitem: Máme příliš málo.

Být spokojen, být skromný znamená: být spokojen s tím, co člověk dostal v nespravedlivém světě.

Literatura:

Albach, Horst. 2003. Zurück zum ehrbaren Kaufmann. Zur Ökonomie der Habgier. In WZB-Mitteilungen Heft 100 Juni 2003, 37-40

Aristoteles, 2009. Nikomachische Ethik. Übersetzt und herausgeg. von Eugen Rolfes. Köln: Anaconda

Balot, Ryan K. 2001. Greed and Injustice in Classikal Athens. Princeton University Press.

Boff, Leonardo. 2009. Tugenden für eine bessere Welt. Kevelaer: Butzon & Bercer. Portug. Original: 2006. Virtudes para um mundo possivel.

Frankfurter Zukunftsrat 2009. 7 Thesen des Frankfurter-zukunftsrats zur Neuroökonomie. www.frankfurter-zukunftsrat.de/Presseservice/pdf/pressemeldung20090617.pdf Zugriff 11.2.2010

Haubl, Rolf. 2009. Neidisch sind immer nur die anderen. Über die Unfähigkeit zufrieden zu sein. München: C. H. Beck

Rosner, Brian S.2000. Habsucht – eine vergessene Sünde, in Theologische Beiträge 31/2000, 75-81.

Siede, G 1990. Genügen, in Theologisches Begriffslexikon zum Neuen Testament. Studienausgabe Band 1, 499-500

Spiegel 2010. www.spiegel.de Archiv Zugriff 16.2.2010

Sofsky, Wolfgang. 2009. Das Buch der Laster. München: C. H. Beck

VOLKER KESSLER
PROF. DR. VOLKER KESSLER JE VEDOUCÍM AKADEMIE KŘESŤANSKÝCH VEDOUCÍCH PRACOVNÍKŮ.
PŘELOŽIL TOMÁŠ PALA

ZJEVENÍ (3. díl)

- kniha, jež činí člověka šťastným

Amfiteátr v Efezu

Sedm dopisů sedmi sborům (Zj 2-3)

Sedm sborů, kterým je určena pošta ze Zjevení 2-3, byly reálně existující církve v tehdejší Malé Asii, dnešním západním Turecku. Podle Eusebia byl Jan v jednom z těchto sborů významně činný. Působil v Efezu a tam se také po vyhnanství na Patmosu zřejmě ještě vrátil.

Tajemství těch sedmi hvězd, které jsi viděl v mé pravici, i těch sedmi zlatých svícnů: Sedm hvězd jsou andělé sedmi církví, a sedm svícnů je sedm církví."
Zjevení 1,20

Ježíš těm sedmi sborům neposílá jednoduše jen nějakou zprávu, přidává k ní i obraz sedmi hvězd a sedmi zlatých svícnů, pro ně i pro Jana velmi povzbudivý.

Povzbuzení pro vedoucí

Sedm hvězd jsou andělé sedmi církví, což bývá vykládáno různě. Jelikož jsou hvězdy v ruce Ježíše Krista (1,16.20) a přímo souvisí se sbory, nejedná se o Boží posly, kteří by neměli lidský původ, tedy o anděly. Spíše se jedná o lidské posly sborům, nebo, co je jazykově taky možné, o reprezentanty sborů, tedy jejich vedoucí.

Každý z dopisů sedmi maloasijským církvím začíná oslovením posla daného sboru. Ježíš Kristus je drží v ruce, což souvisí s bezmocí, kterou vůdci sborů mohli někdy pociťovat. Během těžkostí, jež měli s politickými nebo náboženskými úřady, byli právě oni první kontaktní osobou. Často dostali výprask nebo skončili ve vězení (viz. Sk 18,17). V případě falešného učení sboru odpovídali vůdci na dotazy zvenčí a nesli zodpovědnost i vůči Bohu. Být vůdcem sboru nebyla zrovna příjemná ani vděčná úloha. Proto Pavel v 1Tim 3,1 chválí ty, kteří se pro takovou službu dobrovolně dávají k dispozici. Ježíš obrazem sedmi hvězd a svícnů ukazuje, že vůdci jsou mu zvlášť blízko: jsou v jeho ruce. Drží je. Nemá na paměti jen sbor, ale zvláště také jeho zodpovědné vedoucí. Osobně se o ně stará.

Ohrožené sbory

Ze sedmi dopisů sborům snadno poznáme, že církev v prvním století nebyla žádným rájem na Zemi. Falešná učení, pronásledování či lhostejnost ohrožovaly sbory, z nichž byly některé těsně před rozpadem. Jelikož křesťanské hnutí na konci prvního století bylo stále ještě malou skupinou ve velké Římské říši, navíc bez politického vlivu a mnohými klasifikováno jako nebezpečná sekta, nebylo jasné, zda za deset nebo dvacet let bude křesťanská církev ještě vůbec existovat. Církev byla ohrožena zevnitř i zvenčí a její přežití se stalo nejistým. Kompromisy s pohanským náboženstvím byly z části tak silné, že i podle dnešních měřítek bychom těžko poznali, zda ještě šlo o křesťanskou církev. Účast na pohanských bohoslužbách a kultické souložení s chrámovými prostitutkami se zdály některým křesťanům v pořádku a v souladu s biblickou etikou.

O to pozoruhodnější je obraz, který nám kniha Zjevení předestírá: sedm sborů představuje sedm zlatých svícnů. Zlato v něm symbolizuje čistotu a hodnotu. Přestože po vnější stránce byly sbory vším jen ne "čistými", skrze Ježíše Krista se v Božích očích staly čistými a cennými. Jejich hodnota a čistota nespočívá v jejich skutcích, nýbrž v tom, co pro ně udělal Ježíš (srov. Ef 5,26n). Počet sedmi svícnů připomíná samozřejmě menoru v chrámu, kde neustále hořel sedmiramenný svícen. Tím je církev zároveň "u Boha" a zároveň svítí "ve světě". Rozhodující však zůstává fakt, že Ježíš je uprostřed nich (Zj 1,13).

Nejde o výkonnostní test, ale o zůstávání s Ježíšem.

Na všechno, co bude sborům řečeno, musíme nahlížet skrze následující předpoklad: Nejde o to obstát před Bohem ve výkonnostním testu. Církev se nemusí napřed něčím stát, aby se líbila Bohu, musí však zůstávat s Ježíšem. To je i téma sedmi dopisů a proto se také Ježíš před každým z nich sám představuje. Navazuje tak na obrazy z první kapitoly, kde se uvedl jako ten, kdo má ve své pravici sedm hvězd (1,16). Jen o chvíli dřív se zjevil Janovi jako Syn člověka, který se prochází uprostřed sedmi svícnů (1,12). V úvodu listu do Efezu (2,1) spojuje obrazy sedmi hvězd a sedmi svícnů do jednoho a představuje se jako odesilatel.

Vedle odesilatele mají listy i své adresáty. Dopisy začínají vesměs pochvalou, někdy i napomenutím, pak následuje zaslíbení a představení odměny. Stavba dopisu tedy odpovídá starověké formě. Výjimku tvoří dopis Laodikejským, kde chybí pochvala, zatímco dopisy církvím ve Smyrně a ve Filadelfii naopak postrádají Ježíšovo napomenutí.

Efez a Laodikeja

První a poslední z oslovených sborů jsou si podobné tím, že nejsou ohroženy ani falešným učením, ani pronásledováním, nýbrž jen svým vlastním postojem:

Efez (Zj 2,4): *Ale to mám proti tobě, že už nemáš takovou lásku jako na počátku.*

Laodikeja (Zj 3,17): *Vždyť říkáš: Jsem bohat, mám všecko a nic už nepotřebuji! A nevíš, že jsi ubohý, bědný a nuzný, slepý a nahý.*

Oba sbory se zdají být navenek v pořádku. Efezský sbor vytrvale a s nasazením odmítá falešné učení, přestože za to sklízí tlaky zvenčí (Zj 2,2-3). Sbor v Laodikeji je majetný a samostatný. Bohatství Laodikeje, jež plynulo z produkce zboží a z obchodu, se nacházelo i v křesťanském sboru. Křesťané ve svém životě něco dokázali. Přesto oba sbory ztratily něco absolutně nezbytného. V Efezu to Ježíš označil jako "první lásku", v Laodikeji jako duchovní bohatství, jež vykreslil obrazy zářícího zlata, bílého šatu a masti k potření očí.

První láska a duchovní bohatství jsou ve vztahu s Bohem nepostradatelné.

Černá měkká vlna byla specialitou

laodikejského průmyslu stejně jako produkce masti na oči. Město bylo tak bohaté, že se v roce 60 po Kr. po zničujícím zemětřesení dobrovolně vzdalo finanční pomoci Říma. Avšak právě ve věcech, ve kterých se město i sbor pokládali za bohaté, se před Bohem stali ubohými, nahými a slepými, postrádajícími lék.

Voda se do Laodikeje dopravovala několik kilometrů dlouhým vodovodem, který postavili Římané. Město totiž nemělo žádné vlastní prameny. Z Hierapole se do Laodikeje přiváděla horká voda, z Kolos voda studená. Pokud se tyto vody smíchaly nebo déle stály, zvlažněly. Stejně jako město Laodikeja postrádalo přímé spojení s pramenem a voda z hierapolského a koloského zdroje mohla cestou k němu zvlažnět, tak laodikejskému sboru chybělo přímé napojení na duchovní zdroj - na Ježíše. Soběstačnost a bohatství křesťanům bránily, aby čerpali z živého pramene a jejich život se stal přitažlivým a žádoucím.

„Vím o tvých skutcích, o tvém úsilí i tvé vytrvalosti...", ale „nemáš takovou lásku jako na počátku". (Zj 2,2n)

Také v Efezu, přestože se křesťané snažili dělat vše správně, ztráceli živý vztah s Kristem. Jejich učení bylo správné, láska nikoliv. Sbor byl jako manžel, který formálně koná vše, co k životu manžela patří, ale přitom se ke své ženě chová jako k výbavě domácnosti. Přestal ji milovat první láskou. Touha po milované osobě, její upřednostnění před všemi ostatními, připravenost naslouchat jí, trávit s ní společný čas, vyslovit jí svou chválu, potěšit ji dárkem a těšit se z její přítomnosti - tím vším se projevuje láska, která se nezasekla na formách.

Sbor se podobal evangelikální církvi, která má správné učení, je aktivní, vytrvalá, trpělivá a dělá, co je správné. Zdá se být dokonalá a člověk pořádně neví, proč s ní Ježíš není spokojený. Je však jisté, že sbor v Efezu ztrácel svůj duchovní puls a podobně jako sbor v Laodikeji přestal žít s Ježíšem.

Dva sbory, jeden společný problém: zdánlivě vše funguje, žel bez Krista.

Smyrna a Filadelfie

Tyto dva sbory spojuje silné ohrožení zvenčí. Oproti Laodikeji je Smyrna chudá (Zj 2,9), ovšem před Bohem je bohatá. K vnější chudobě se přidávají urážky a opovržení ze strany židovské obce. Ježíš sboru ve Smyrně nepřináší dobré zprávy: Bude to ještě horší.

Zj 2,10 Neboj se toho, co máš vytrpět. Hle, ďábel má některé z vás uvrhnout do vězení, abyste prošli zkouškou, a budete mít soužení po deset dní. Buď věrný až na smrt, a dám ti vítězný věnec života.

Také sbor ve Filadelfii nemá moc síly a jejich nepřátelé také patří k židovské obci (Zj 3,9). Přesto se zde setkáváme s nadějnou vyhlídkou, že pronásledova-

Amfiteátr v Pergamu

telé svůj postoj změní:

Zj 3,9 Hle, dávám do tvých rukou ty, kdo jsou ze synagógy satanovy; říkají si židé, a nejsou, ale lžou. Hle, způsobím, že přijdou a padnou ti k nohám; a poznají, že já jsem si tě zamiloval.

Pergamon, Sardy a Thyatiry

Tři prostřední sbory spojuje, že se musí od základu vypořádávat s pohanstvím. Zde není problémem pronásledování, nýbrž nesprávné kompromisy.

Trůn satanův ze Zj 2,13 je ironickou narážkou na oltář v Pergamonu, který byl zasvěcen hlavnímu římskému božstvu, Diovi. V roce 29 př. Kr. byl postaven první chrám v Asii, který byl zasvěcen římskému císaři. Císař Augustus se tam nechal uctívat jako bůh. Sbor v Pergamonu už měl jednoho mučedníka, Antipa. Římská moc už jednou očividně udeřila. Přesto není problémem ohrožení římskými vojáky, nýbrž účast na slavnostech obětování modlám a na chrámové prostituci (Zj 2,14).

Stejná výčitka míří i do Thyatir (Zj 2,20). Sardy se pak zdají být téměř mrtvé. Důvodem je skutečnost, že někteří potřísnili svůj šat (Zj 3,4). Toto potřísnění připomíná pohanské praktiky. Křesťané se znečišťují skrze kontakt s modloslužbou, ale mohl to být i hřích obecně.

Tři aktuální témata křesťanské církve

Problémy sedmi obeslaných sborů můžeme rozřadit do tří velkých skupin:

1. Křesťanem bez Ježíše Krista.
2. Pronásledování až na krev.
3. Kompromisy s pohanskými náboženstvími a hříchem.

Tato témata se znovu vynořují i dále ve Zjevení: (1) nevěstka Babylón - jako svůdkyně skrze bohatství (Zj 17-18), (2) šelma - jako krutě utiskující moc a pronásledovatelka křesťanů (Zj 12-14) a (3) lidé samotní, kteří i přes výrazné Boží varování nečiní pokání (Zj 9,20-21).

Křesťanská církev je až do dnešního dne vystavována těmto třem silám:

1. Bohatá, sytá avšak duchovně ubohá

Sedm dopisů tvoří dodnes poselství sborům po celém světě a mluví velmi konkrétně o nešvarech, které dodnes můžeme pozorovat v mnoha církvích.

V bohatém západním světě je to spokojenost se sebou samým. Zahaluje náš pohled na to, proč Krista vlastně potřebujeme, když nám auto, dům a jistá práce poskytují vše, co si můžeme přát.

Hašteřivost bez lásky, jako v Efezu, by mohla být povědomá a blízká i mnohým sborům v Evropě. Leckterý pravověrný vedoucí sboru raději nechá sbor strádat či zaniknout, než aby si dal říct, nebo alespoň pozorně druhé straně naslouchal. Přesycené a pohodlné křesťanství jako v Laodikeji zřetelně zrcadlí situaci v bohatých průmyslových národech. Určitě není náhodou, že nikde jinde není investováno tolik peněz do církve a misie, aby to zároveň přinášelo tak malý efekt.

2. Pronásledovaná a přesto rostoucí

V mnoha nezápadních zemích (severní Afrika, Pákistán, Afghánistán atd.) žijí křesťané pod extrémním tlakem a zažívají stále znovu pronásledování a vězení, až na smrt. Tlak ze strany zbožných, jako tomu bylo ve Smyrně a Filadelfii, dnes zažívají křesťané nejvíce od muslimů, ale stejně tak i od hinduistů (např. při pogromu v Orisse v Indii v roce 2009) nebo buddhistů (např. v Nepálu, kde byli křesťané zavražděni fanatickými buddhisty).

3. Připravená dělat kompromisy a ohrožená

V zemích, kde od novověku probíhala misie (jižní Amerika, jižní Afrika), se oproti tomu nezřídka mísí křesťanská víra s místními pověrami. Kompromisy jako v Sardách, Pergamonu a Thyatirách jsou ovšem celosvětovým problémem. Žije se nám lépe, když plujeme s proudem majoritní společnosti, místo abychom žili podle přesvědčení, jež vyrostla ze vztahu s Kristem

Přestože je církev skrze tato tři nebezpečí ohrožována na existenci, zůstává Janovo Zjevení povzbuzením. Vedle napomenutí a hrozeb, které Ježíš v dopisech pronesl, dostává každý sbor na cestu také zaslíbení, osobní příslib od Ježíše Krista (Zj 2,7.11.17.26; 3,5.12.21: Všichni, kdo setrvají a zvítězí

- budou jíst ze stromu života (Zj 2,7);
- tomu při Božím soudu druhá smrt neublíží (Zj 2,11);
- obdrží nové jméno, protože se stanou novými občany nebes (Zj 2,17);
- dostane moc nad národy (Zj 2,26nn);
- bude oděn bělostným rouchem a jeho jméno nebude vymazáno z knihy života (Zj 3,5);
- bude patřit do nového Jeruzaléma (Zj 3,12);
- bude sedět spolu s Ježíšem na trůnu (Zj 3,21).

Tato zaslíbení činí zřejmým, že jde opravdu o život a smrt sborů, nikoliv jen o nějaké slabosti či chyby. Kromě toho je jasné, že budoucnost, která je popisována od čtvrté kapitoly, je také budoucností církve. Pokud ovšem zůstane s Ježíšem. Kapitoly 4-19 výslovně popisují, že všichni, kteří se nechají svést šelmou nebo nevěstkou, s ní také padnou. Církvi je však jasně vyjeveno, že se vyplatí přetrvat i ty nejtemnější časy a zůstat blízko u Ježíše.

PODLE ULI NEUENHAUSENA
ZPRACOVAL JAROMÍR ANDRÝSEK
A NOEMI PÍPALOVÁ

Stretnutie v daždi

Čas od času každý z nás prežíva dni, a možno aj týždne alebo mesiace, kedy sa na neho valí jeden problém za druhým a nech sa snaží akokoľvek, nič sa mu nedarí vyriešiť. Možno ste už zažili chvíle, kedy ste mali srdce plné nezodpovedaných otázok, nepokoja, bezradnosti, strachu, zápasov bez konca...

Spomínam si na jeden takýto moment, možno šesť – sedem rokov dozadu, kedy toho bolo na mňa už naozaj príliš. Bola som veľmi nahnevaná na Boha za to, akou cestou ma vedie – neustále samé prekážky pod nohami, samé neriešiteľné veci. Mala som strašnú chuť vykričať Mu všetko, čo ma ťažilo, čomu som nerozumela, čo ma privádzalo do zúfalstva. Nemohla som to doma vydržať, a tak som sa obliekla s úmyslom ísť von, trochu si na čerstvom vzduchu prevetrať hlavu. Lenže počasie nebolo práve prívetivo naladené a kým som prišla na koniec ulice k lesu, v ktorom som sa chcela prejsť a upokojiť, rozpršalo sa.

Na chvíľu som zastala a uvažovala, že by som sa mala vrátiť domov. Ale ako som tam tak stála na okraji lesa, pocítila som vo svojom srdci volanie, výzvu od Boha: „Bojíš sa, chceš utiecť? Veď poď ďalej a vyklop, čo máš na srdci. Chceš sa hádať? Tak do toho!“ Po chvíľke váhania som túto výzvu prijala a vkročila do lesa. Bola som tam úplne sama (veď kto by v takom počasí chodil von?), len ja a Boh. Stála som tam, zmáčaná dažďom a slzami, a vylievala Bohu svoje srdce. Mala som pocit, že moja bolesť je taká veľká ako ten silný dážď. Vykričala som tam Bohu všetky otázniky a výkričníky, ktoré som dokázala v tej chvíli vo svojom srdci nájsť. Samozrejme, vo všetkej úcte, žiadne nevhodné výrazy, ale od srdca. Vyliala som Mu svoje srdce úplne do dna. A On celý čas pozorne počúval. Prehovoril len raz alebo dvakrát, ak si dobre pamätám, ale jasne som cítila, že bol tam. Stála som tam možno hodinu – dve, to už presne neviem. Premokla som úplne do nitky, ale bolo mi to jedno. Bola som na Boha a na život tak veľmi nahnevaná, že som to potrebovala zo seba dostať.

Keď som sa vrátila domov, unavená a premočená, síce som nemala odpovede na svoje otázky, ale moje srdce sa konečne upokojilo. Keď som si potom uvedomila, kto je Boh a kto som ja, že som si dovolila takto sa k Nemu správať, a že mi to dovolil On, naplnilo ma to veľkým rešpektom voči Nemu. Veľmi si vážim, čo v tej chvíli pre mňa urobil, že ma nechal pristúpiť k sebe tak blízko, že ma nechal vysloviť všetko, čo bolo v mojom srdci, aj keď to boli výčitky voči Nemu. Vážim si, že ma chcel počúvať a aj naozaj pozorne počúval. A hoci som do toho lesa išla s hnevom a možno tak trochu aj s chuťou skoncovať s naším vzťahom, táto skúsenosť ma k Nemu pripútala viac ako kedykoľvek predtým. V tom lese som mala možnosť pocítiť Jeho neopísateľnú veľkosť, Jeho zvrchovanosť, Jeho právo a moc, ale zároveň aj Jeho ochotu zostúpiť zo svojho majestátu, ochotu prísť celkom blízko a zaoberať sa takým bezvýznamným človekom, ako som ja. Zanechalo to vo mne veľmi silný dojem.

Na tejto udalosti som si mohla uvedomiť a pripomenúť, že život s Bohom je v prvom rade o vzájomnom vzťahu, o vzájomných rozhovoroch, úprimnosti a dôvere. Uistila som sa, že môžem k Nemu prísť s čímkoľvek. Môžem Mu s úctou ale smelo povedať, ak niečomu nerozumiem, ak ma niečo trápi alebo dokonca hnevá. Môžem smelo klásť otázky a nemusím sa báť, že by sa na moje slová urazil, alebo ma kvôli nim opustil. Za to si Boha veľmi vážim. A vlastne, s odstupom času sa mi stále častejšie stáva, že už ani veľmi nemám potrebu niečo hovoriť. Občas Mu len tak sedím „na kolenách“, v Jeho láskavom objatí, a spoločne mlčíme. Ja viem, že On je pri mne a On vie, že ja som pri Ňom. A nepotrebujeme na to slová.

JANA ČÍŽOVÁ

Rozlúčka so sestrou **Dindžíkovou**

Veriaci z Bratislavy-Rače i zo širšieho okolia sa 5. augusta rozlúčili so sestrou Dindžíkovou, v zbore známou ako „teta Anička“, ktorú si Pán povolal k sebe 1. augusta vo veku 94 rokov.

Celý život prežila v Rači alebo na blízkom okolí. Vyrastala vo veriacej rodine, kde bola vedená k Pánu Ježišovi, ktorému sa odovzdala ako dieťa a ako 13-ročná bola pokrstená v Dunaji bratom Pavlovičom. Spomínala si na službu britského misionára, brata Butchera, ktorý Raču navštevoval počas svojho dlhodobého pobytu na Slovensku až do 2. svetovej vojny.

Zažila obdobie slobody a demokracie v Československej republike, keď zbory aktívne pracovali aj na verejnosti, ako aj dobu prenasledovania v päťdesiatych rokoch, keď boli zahnané do ilegality a veriacich z bratských zborov prichýlili zbory baptistov. Pre zbor v Rači – pôvodne nemecký, no i s Maďarmi a Slovákmi – bol veľkou stratou odsun nemeckého obyvateľstva po vojne, ktorý rozdelil rodiny a celkom zmenil charakter spoločenstva.

V roku 1943 sa sestra Anička – dovtedy Wenzlová – vydala za brata Júliusa Dindžíka, s ktorým vychovali dve dcéry. Spolu zažili aj veľkú bolesť, keď si Pán vzal ich milovanú staršiu dcéru Rút v mladom veku. Rana sa zahojila, ale jazva ostala. Po smrti manžela prežila vyše 20 rokov ako vdova so svojou mladšou dcérou Annou. Dindžíkovci sa po dlhé roky starali o rôzne služby v zbore a často prijímali návštevy hostí, čo prichádzali do zboru.

Aj vo vysokom veku, hoci pri chatrnom zdraví, teta Anička slúžila zboru: pravidelne dvakrát denne sa prihovárala v modlitbách za všetkých jeho príslušníkov. Prejavovala záujem aj o nových ľudí, čo do zboru v nedávnej dobe pribudli. Hoci mala slabší sluch, Pán jej zachoval do konca zrak a čistú myseľ, vďaka čomu si mohla čítať Bibliu i duchovné úvahy a bola stálym povzbudením pre svoje okolie.

Na pohrebe sme si na ňu spomenuli ako na svedkyňu pravdivosti slov: „Veľkým ziskom je však zbožnosť spojená so spokojnosťou. Nič sme si totiž nepriniesli na svet a nič si z neho nemôžeme odniesť.“ (1Tim 6,6-7). Uvedený text len zdanlivo odhaľuje márnosť ľudského života, ktorého výdobytky si človek so sebou na druhý svet neodnesie. Zbožnosť totiž „je užitočná na všetko, lebo má prisľúbenie pre terajší aj budúci život.“ (1Tim 4,8)

PETER KOZÁR

Údolia a výšiny Janka Kučeru

Dňa 19. 8. 2016 odišiel k Pánu Ježišovi náš vzácny brat Janko Kučera vo veku 75 rokov. Umĺkla jeho pozemská básnická harfa. Jej ľúbezné struny rozochvievali po mnohé roky naše srdcia a vedeli nás naladiť do harmónie s Božím srdcom plným lásky a milosti. Ozve sa, veríme, už len tá lepšia, nebeská. Janko už dospel do nebeského cieľa, o ktorom spieval v závere takmer všetkých svojich básní a piesní, čo je pre jeho básnickú tvorbu charakteristické.

Z jeho života a práce

Narodil sa 12. marca 1941 a prežil šťastné detstvo v láskavej rodine veriacich rodičov. Do nej pribudol o 5 rokov neskôr jeho mladší brat Dušan. Už v detskom veku po biblickom zhromaždení v Nitre otvoril svoje srdce Božej láske. Za prítomnosti brata F. J. Křesinu odovzdal sa Pánu Ježišovi ako svojmu osobnému Spasiteľovi. Oddaná viera v Neho charakterizovala celý jeho život, aj v čase, keď to znamenalo strpieť nepriazeň režimu a prinášať obete.

V päťdesiatych rokoch, po maturite, kde prospel s vyznamenaním, nebol prijatý na vysokú školu, lebo jeho otec bol pre svoju vieru väznený. Zamestnal sa teda ako robotník, čo mu neskôr umožnilo ďalej študovať. Avšak v 3. ročníku bol vylúčený zo štúdia pre praktizovanie kresťanskej viery, keď sa príslušníkom tajnej polície dostala do rúk jeho Biblia. Dostal ťažkú robotnícku prácu v zmenovej prevádzke Slovnaftu. V dobe politického uvoľnenia koncom šesťdesiatych rokov bol rehabilitovaný a mohol ukončiť ekonomické štúdium v odbore zahraničného obchodu. Zamestnal sa v jednej z ústredných štátnych ekonomických inštitúcií. Odtiaľ bol znova koncom obdobia takzvanej normalizácie prepustený, keď bola objavená jeho kresťanská literárna tvorba. Pracoval potom v rôznych zamestnaniach, kde bolo pre neho výhodou jeho nadanie na cudzie reči a komunikácia v nich. Aj po odchode do dôchodku, vlastne až do posledných dní, pracoval na rôznych miestach.

Jeho život bol nerozlučne spojený s poéziou. Dostal od Pána Boha dar básnického vyjadrovania sa vo veršoch (obvykle viazaných) a tento dar bohato zúročil. Či sa jeho život niesol v pohode alebo aj v osobných problémoch, písal básne. Bol prínosom pre kresťanov na Slovensku pre svoju bohatú básnickú tvorbu, zameranú na oslavu Boha a povzbudzovanie kresťanského života. Podieľal sa na textovej príprave Kresťanského spevníka spolu s bratmi z Cirkvi bratskej. V rokoch 1978-83 bol spolutvorcom textov nového spevníka Kresťanských zborov na Slovensku s názvom Duchovné piesne. Prispel do neho najväčším podielom vlastných piesní, ale i prekladmi a úpravami piesní iných autorov. Tieto piesne spolu s inými sa doteraz s obľubou spievajú. Tlačou mu vyšli tri zbierky básní, štvrtú práve pripravoval na vydanie. Svoj vzťah k ľuďom vyjadroval aj v príležitostných básňach, písaných s láskou a na povzbudenie. Po mnohé roky sa podieľal na tvorbe časopisu Živé Slovo ako autor článkov a básní aj člen redakčnej rady. Prispieval tiež

do každoročnej zbierky biblických úvah na denné čítanie Cestou života článkami aj básňami.

Pán života a smrti ho povolal náhle a – pre jeho blízkych nečakane.

Za hrsť spomienok

Janko mal veriacu, optimistickú a rojčivú básnickú dušu. Jeho viera už v študentských časoch nebola hraná alebo predstieraná. Keď na strednej škole odpovedal na hodine biológie z učiva o pôvode človeka, pred tabuľou povedal: „Tak – človek vznikol údajne z opice." Na otázku profesora: „A ty tomu neveríš?" stroho povedal: „Nie!" V tomto prípade to zostalo pre Janka bez následkov. Nevieme, ako to zapôsobilo na jeho spolužiakov.

V deň, keď ho vylúčili zo štúdia na vysokej škole v Bratislave, prišiel Janko v podvečer do rodiny Vyhnánkovcov. Tam sme sa v tom čase pravidelne schádzavali ako mládež k spievaniu piesní (len tak pre Pána a pre seba) s hraním na mandolínach a iných nástrojoch. Rozpovedal nám, ako sa mu vodilo v priestoroch ŠTB a aké to má pre neho dôsledky. Na spievanie navrhol pieseň z tzv. Červeného spevníka (Piesne Duchovné, vydané v USA, 1947), ktorá začínala slovami Můj Jezu, Tě miluji, vímť, že jsi mým... V nej sa na konci slôh spieva: Ach, miloval-li jsem Tě kdy, jest to dnes. Krásna, dojímavá melódia, ale najmä slová v tejto jeho situácii nás viedli k slzám – a Janko sa usmieval. Taký bol optimizmus jeho viery, hoci v ústraní si mohol i poplakať.

Dôležitou časťou jeho života bolo obdobie tvorby spevníka Duchovné piesne. Úzka spevníková rada – trojčlenná skupina pre tvorbu spevníka – zasadala každú druhú sobotu v priebehu šiestich rokov. Janko vtedy pravidelne dochádzal z Bratislavy do Nitry. Sme vďační jeho manželke Aničke, že mu k tomu vytvárala zázemie. V rámci práce s piesňami a pri nej sme mali vzácne vzájomné spoločenstvo v bratskej láske a spolu s Jankom požehnané spoločenstvo s Pánom Ježišom.

Pavúk pracuje rukami, a býva na palácoch kráľových, konštatuje Agúr pri pozorovaní živočíšnej ríše (Príslovia 30). Akože je to možné? Nuž využil príležitosť, keď bolo pootvorené okno. Takýmto „hosťom" bol i Janko Kučera. Vedel sa dostať na pozície i miesta, ktoré sa nám, priemerným ľuďom zdajú ťažko dosiahnuteľné. V istom čase sa stal poradcom podpredsedu parlamentu Slovenskej republiky. Tykal si s predsedom vlády, hoci patril medzi strednú vrstvu obyvateľov. Dostal sa do USA i do kresťanského vysielača Trans World Radio v Tirane. V jeho živote sa naozaj striedali údolia i výšiny, ako to Pán Boh dal alebo dopustil.

Záverom

V živote každého z nás sa vyskytujú údolia i výšiny. Niekedy sú v telesnej a duševnej oblasti, niekedy i v duchovnej. Janko Kučera mal vždy upretý pohľad na Pána a na večnú budúcnosť u Neho. Z každého údolia posilnený vo viere vždy vystúpil na výšinu. Napokon zo slzavého údolia tejto zeme odišiel do nebeských výšin. Kto ho chce trochu bližšie poznať, nech si prečíta aspoň jeho básne uverejnené v ročenke Cestou života 2016, kto hlbšie, tomu odporúčame jeho zbierky básní i jeho články.

BRATIA A PRIATELIA
Z KRESŤANSKÉHO ZBORU V NITRE

Odišiel...

Srdce mi prekypuje krásnymi slovami,
prednesiem svoje verše Kráľovi...
Žalm 45,2

Odišiel človek veľkodušný,
čo Boha, ľudí miloval
a veril, dúfal v dobách krušných –
Pán mu tú vieru, nádej dal.
Božia mu láska srdce hriala
a znela v slovách príjemných,
zostala vrúcna, verná, stála
v dňoch blaha krásnych i v dňoch zlých.

Odišiel občan dvojnásobný:
vlasť časnú mal tu na zemi,
chcel v nej byť činný, v práci schopný,
úlohy plniť s nadšením.
Vlasť mal i druhú – nad hviezdami
pripravil mu ju Spasiteľ,
duch jeho je tam, dobre známy –
veď tam bol jeho blahý cieľ.

Odišiel manžel, otec detí:
jak najbližších on mal ich rád,
aj keď hor tiahli duše vzlety,
to najlepšie im chcel tu dať.
S túžbou a láskou srdca stálou,
niesol ich k Bohu v modlitbách
s vďakou a prosbou, no i chválou,
keď radosť mal aj o nich strach.

Odišiel brat náš v Kristu od nás:
boj viedol slovom proti tmám –
po čase sa to iste spozná,
že aj on veľmi chýba nám.
S radosťou v bratskej lásky kruhu
prežíval Božie žehnanie,
v srdci mal stále vrelú túhu
znať viac čím Kristus pre nás je.

Odišiel básnik – zmĺkla lutna,
z ktorej znel krásnych veršov tón:
či duša bola šťastná, smutná,
či jas ju plnil či aj ston.
Cieľ spevov ladných, vrúcnych,
vďačných
Pán Ježiš bol sám, Boží Syn,
čo dal mu z lásky život večný,
keď rád ho spasil z hriechu, vín.

Nuž s Bohom, brat a priateľ milý
a dovidenia u Pána...
stretneme sa tam v jednej chvíli –
veď Ním smrť už je zdolaná!
Vďaka Ti, Pane, za tú lásku:
na kríži v obeť si sa dal,
nám by si získal večnosť krásnu –
znieť v nej Ti budú hymny chvál.

23. 8. 2016

JÁN HUDEC

žalm 23

Hospodin je môj pastier, nedostatku nepocítim.
Pasie ma na pažitiach, privádza ma k vodám tichým.
Znovu a znovu moju dušu občerstvuje.
Vodí ma po cestách spravodlivých pre meno svoje.
Keby som šiel dolinou, ktorou tôňa smrti sa tiahne,
nebudem sa báť, lebo Ty si vždy so mnou, Pane.
Tvoj prúd a Tvoja palica ma neustále potešujú,
keď Tvoje ruky pred protivníkmi stôl mi pripravujú,
olejom mažú moju hlavu, môj pohár preteká.
Len dobré a milosť ma budú sprevádzať do konca života.
Dlhé časy budem bývať v dome Hospodinovom.
Teším sa nato, keď sa stretnem s Bohom.

Z BIBLICKÉHO TEXTU PREBÁSNILA
IVANA ÚTLA, ML.